



Onsdag den 12. marts 2025 (D)

1

64. møde

Onsdag den 12. marts 2025 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid). (Se nedenfor).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om udbygning af Fynske Motorvej syd om Odense. (Godkendelse af den nye miljøkonsekvensvurdering af projektet og opdatering af lovens bestemmelser).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 26.02.2025).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Revision af forsøgsordninger for selvkørende motorkøretøjer og selvkørende enheder og obligatorisk digital selvbetjening ved indberetning af sikkerhedsrådgivere).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 26.02.2025).

1) Til forsvarsministeren af:

Sascha Faxø (ALT)

Mener ministeren, at det er et passende tidspunkt at indgå aftale med USA om amerikanske baser i Danmark, bl.a. set i lyset af den amerikanske præsidents udmeldinger om Grønland?

(Spm. nr. S 786).

2) Til udenrigsministeren af:

Sascha Faxø (ALT)

Hvilke værdier mener ministeren at Danmark og USA deler, og hvordan vurderer regeringen at det påvirker vores strategiske partnerskab, set i lyset af USA's seneste udenrigspolitiske ageren og præsident Donald Trumps nylige udmeldinger om at ville flytte næsten 2 mio. mennesker fra deres hjem i Gaza, at ville købe Grønland, at præsident Zelenskyj er en diktator og at det var Ukraine, der startede krigen?

(Spm. nr. S 760).

3) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Peter Kofod (DF)

Mener ministeren, at det nuværende system, hvor retspsykiatriske patienter med voldsdomme placeres i almindelige psykiatriske afdelinger, er forsvarligt set i lyset af flere tilfælde, hvor dette har ført til alvorlige hændelser, herunder drabet på en patient på en lukket afdeling?

(Spm. nr. S 777, skr. begr.).

4) Til kulturministeren af:

Helena Artmann Andresen (LA)

Mener ministeren, at det er et problem, at ordblinde studerende, der studerer på uddannelser, der ikke giver adgang til su, ikke længere har adgang til Nota, som er et bibliotek for blinde, ordblinde og andre med læsevanskeligheder, som stiller både studieböger og skönlitteratur til rådighed i udgaver, der kan læses op?

(Spm. nr. S 729, skr. begr.).

5) Til kulturministeren af:

Katrine Dagaard (LA)

Mener ministeren, at det er udtryk for god skik og ordentlighed, at Det Danske Filminstitut, DFI, har valgt at ansætte forhenværende direktör Claus Ladegaard som konsulent efter sin fratrædelse, taget i betragtning at han stod i spidsen for skandaleprojektet »Filmtaget«, der har efterladt DFI i store økonomiske vanskeligheder?

(Spm. nr. S 790).

6) Til kulturministeren af:

Katrine Dagaard (LA)

Mener ministeren, at det er passende af Det Danske Filminstitut at bruge 62.492 kr. på en afskedsreception i kølvandet på skandaleprojektet »Filmtaget«, som har efterladt instituttet med stor gæld og behov for at afskedige medarbejdere og skære i aktiviteter?

(Spm. nr. S 791).

7) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Harpsøe (DD)

Hvad mener ministeren om de mange bekymringer, der er rejst i forhold til de tusindvis af unge, der har brug for et afklarende år, men som fremover kommer i klemme som følge af den politiske aftale om at nedlægge den kommunale 10. klasse og i stedet tvinges over på regeringens nye ungdomsuddannelse?

(Spm. nr. S 705 (omtrykt)).

8) Til børne- og undervisningsministeren af:

Sigurd Agersnap (SF)

Hvad er ministerens holdning til Trivselskommissionens forslag om at hæve klasseløftet for de mindste børn, og mener ministeren, at det er problematisk, at Trivselskommissionen er blevet nedsat med et opdrag om at være udgiftsneutral, sådan at den ikke samlet må foreslå, at man bruger flere penge på at løfte børn og unges trivsel?

(Spm. nr. S 742).

9) Til børne- og undervisningsministeren af:

Helena Artmann Andresen (LA)

Mener ministeren, at det kan være rigtigt, at der skal være skoler i Danmark, f.eks. Munkevængets Skole i Kolding, hvor Koranen styrer klasseværelset, hvor knyttnæver og flasker flyver gennem luften, hvis nogen eksempelvis har krænket en andens søster, og hvor

muslimske elever udser sig andre ikkemuslimske elever og udsætter dem for nedværdigende behandling, vold og trusler?
(Spm. nr. S 795, skr. begr.).

10) Til justitsministeren af:

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Er ministeren klar til at gentage spørgeskemaundersøgelsen fra Gallup fra 2023 for at høre, om betjentene fortsat vasker sager?

(Spm. nr. S 638, skr. begr. (omtrykt)).

11) Til justitsministeren af:

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Ministre har ved flere lejligheder i forbindelse med politiets vask af sager sagt, at politiets prioriteringer skal være kendte for borgerne, mener ministeren, at de er det?

(Spm. nr. S 639 (omtrykt)).

12) Til justitsministeren af:

Steffen Larsen (LA)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at man i Danmark kan blive retsforfulgt for at fortælle vittigheder?

(Spm. nr. S 738, skr. begr.).

13) Til justitsministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Vil ministeren undersøge, om Henriette Aabenhuus' død er et eksempel på, at politiet har arbejdet under pres for at lukke sager, hvorfor politiet konkluderede efter blot 3 timer, at der var tale om et selvmord?

(Spm. nr. S 794).

14) Til justitsministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Hvad mener ministeren om, at en rapport fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) viser, at det ville være usandsynligt, at Henriette Aabenhuus ville kunne blive stående i den position, som hun blev fundet i, hvis hun havde begået selvmord, og er ministeren tilfreds med sagsbehandlingen i denne tragiske sag?

(Spm. nr. S 796).

15) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Samira Nawa (RV)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at unge danskere født i udlandet føler sig nødsaget til at søge om bevis for bevarelse af statsborgerskab inden det fyldte 22. år, selv om de ikke er omfattet af indfødsretslovens § 8?

(Spm. nr. S 781, skr. begr.).

16) Til ministeren for grøn trepart af:

Kim Edberg Andersen (DD)

Hvordan mener ministeren at man »skræmmer« ulven væk fra de byer, som lige nu oplever stor usikkerhed på grund af ulve, som vandrer rundt om aftenen?

(Spm. nr. S 764, skr. begr.).

17) Til transportministeren af:

Torsten Gejl (ALT)

Mener ministeren, at det er acceptabelt, at et lægeligt kørselsforbud ikke er juridisk bindende?

(Spm. nr. S 736 (omtrykt)).

18) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV)

Hvordan forholder ministeren sig til, at mange studerende på og ansøgere til bacheloruddannelser, der i dag giver retskrav til en nor-

mal, 2-årig kandidatuddannelse, står til at få ændret deres retskrav med tilbagevirkende kraft til en afkortet kandidatuddannelse, og vil ministeren på den baggrund give kvote 2-ansøgere mulighed for at ændre deres ansøgningsprioriteter, hvis retskravet ændres efter ansøgningsfristen på den uddannelse, de søger?
(Spm. nr. S 788, skr. begr.).

19) Til ministeren for byer og landdistrikter af:

Peter Kofod (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at man ved Øster Starup i Vejle Kommune vil anlægge store vindmøller i umiddelbar nærhed af en skov, hvor danske krigsveteraner i dag har mulighed for at opholde sig og finde ro, og mener ministeren virkelig, at man skal prioritere vindmøller over hensynet til veteraner?

(Spm. nr. S 778).

Kl. 12:59

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Mødet et åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Lovforslag nr. L 164 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om lægemidler og lov om forsøgsordning med medicinsk cannabis og om ordning for dyrkning, fremstilling m.v. af medicinsk cannabis. (Overførsel af administrationen af Dansk Patientsikkerhedsdatabase og behandling af rapporteringer om utilsigtede hændelser m.v. til regionerne)).

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Lovforslag nr. L 165 (Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forenkling af Tempo 40-ordning, ansvar for egnede dæk, revision af ledsagerordningen for kørekort til 17-årige og nedsættelse af promillegrænsen for førstegangserhververe af kørekort til almindelig bil (kategori B) m.v.)).

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 166 (Forslag til lov om ændring af lattergasloven og lov om produkter og markedsovervågning). (Nye kontrolbestemmelser om påbud om fjernelse af indhold på sociale medier, blokering af onlinegrænseflader og anvendelse af fiktive profiler)).

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Lovforslag nr. L 167 (Forslag til lov om forsyning med teknisk vand),

Lovforslag nr. L 168 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven). (Ændring af tilladelsesprocessen og VVM-kompetencen for elproducerende anlæg på havet, forkortelse af minimumsfrister for høring over miljøkonsekvensrapporter, mulighed for forbehold af særskilt ret over solcelleanlæg på erhvervsbygninger m.v.)) og

Lovforslag nr. L 169 (Forslag til lov om ændring af lov om varmesforsyning). (Opgavebortfald på varmesforsyningsområdet)).

Franciska Rosenkilde (ALT) og Helene Brydensholt (ALT):

Beslutningsforslag nr. B 166 (Forslag til folketingsbeslutning om at gøre Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi til en national strategi).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udvalget for Forretningsordenen har den 12. marts 2025 afgivet: Betænkning og indstilling om ændringer af Folketingets udvalgsstruktur m.v. (Beslutningsforslag nr. B 168).

Betænkningen og indstillingen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).
Kl. 13:01

Formanden (Søren Gade):

Jeg byder nu velkommen til forsvarsministeren og til fru Sascha Faxe fra Alternativet, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:01

Spm. nr. S 786

1) Til forsvarsministeren af:

Sascha Faxe (ALT):

Mener ministeren, at det er et passende tidspunkt at indgå aftale med USA om amerikanske baser i Danmark, bl.a. set i lyset af den amerikanske præsidents udmeldinger om Grønland?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:01

Sascha Faxe (ALT):

Tak. Mener ministeren, at det er et passende tidspunkt at indgå aftale med USA om amerikanske baser i Danmark, bl.a. set i lyset af den amerikanske præsidents udmeldinger om Grønland?

Kl. 13:01

Formanden (Søren Gade):

Forsvarsministeren.

Kl. 13:02

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for det. Først og fremmest tror jeg, det er tydeligt for enhver, at Europa står i en meget alvorlig sikkerhedspolitisk situation – en af de mere alvorlige i de seneste årtier. Vi befinder os også i en ny geopolitisk virkelighed med store forandringer i verden, som vi også bliver nødt til at forholde os til. Det står også klart, at Europa kommer til at tage en større del af ansvaret for vores kollektive forsvar og sikkerhed, men det ændrer ikke på, at det er vigtigt fortsat at have nære allierede.

Danmark har en stærk interesse i et tæt forsvarssamarbejde med USA. Det transatlantiske samarbejde har været afgørende for Europas sikkerhed i mere end 75 år, og vi skal også gøre, hvad vi kan for både at udbygge og styrke det samarbejde, både for Europas

skyld, men også for Danmarks skyld og vores egen sikkerhed her i Danmark.

Det at indgå en forsvarssamarbejdsaftale med USA er derfor også efter min opfattelse helt naturligt. Vi styrker netop det transatlantiske samarbejde med denne aftale. Aftalen fastlægger rammerne for et styrket forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA og regulerer amerikansk militærs tilstedeværelse i Danmark. Aftalen giver som led heri bl.a. amerikanske styrker adgang til at benytte og nærmere aftale militære anlæg og områder her i Danmark.

USA vil på nuværende tidspunkt få adgang til at benytte flyvestationer i Karup, Skrydstrup og Aalborg. Aftalen indebærer ikke, at USA kan oprette selvstændige baser i Danmark. Inden for de udvalgte militære områder kan det aftales, at USA får eksklusiv ret til visse anlæg eller områder. Aftalen forbedrer USA's adgang til Danmark og Østersøen, og den styrker dermed også NATO's kollektive forsvar og afskrækkelse i vores nærområde. Med andre ord øger det også USA's militære mobilitet her i vores region. Samarbejdsaftalen med USA bidrager med andre ord med en række muligheder for at styrke vores sikkerhed, ikke mindst også her i Danmark. Og i en tid med krig i Europa er der efter min opfattelse i udpræget grad brug for, at vi gør det, som der er lagt op til i aftalen, nemlig at vi får et stærkere samarbejde i forhold til det, som DCA-aftalen giver mulighed for.

Kl. 13:04

Formanden (Søren Gade):

Fru Sascha Faxe.

Kl. 13:04

Sascha Faxe (ALT):

Tak for svaret, minister. Jeg hører ministeren sige, at aftalen med USA er vigtig for Danmarks sikkerhed og for at styrke vores transatlantiske bånd. Men det er jo også, netop fordi det her er en sikkerhedspolitisk beslutning med ret vidtrækkende konsekvenser, at jeg stiller spørgsmål om timing i forhold til den geopolitiske situation, vi står i. For vi står i en situation, hvor USA har truet kongeriget med, at de vil tage Grønland; de har startet en toldkrig i morges; de har blandet sig meget aktivt i Ukrainekrigen, som jo også er en del af vores sikkerhedspolitiske felt i Danmark, hvor de bl.a. har lukket for jammingfunktionen på de F-16-fly, vi har været med til at donere; de har droppet støtten; de har lukket for efterretninger osv. Det er alt sammen noget, der også påvirker os sikkerhedspolitisk i Danmark i den situation, vi står i.

Så er det her ikke et tegn på, at vi måske ikke kan stole på amerikanerne? Og er det at lade dem have baser på dansk jord egentlig ikke en sikkerhedspolitisk udfordring, altså en sikkerhedstrussel mod Danmark frem for en øgning af sikkerheden?

Kl. 13:05

Formanden (Søren Gade):

Forsvarsministeren.

Kl. 13:05

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Man får det indtryk, at spørgeren tænker, at USA potentielt er en fjende, og det er jeg lodret imod. USA er Danmarks tætteste allierede og har været det igennem mange, mange år. Betyder det så, at alt, hvad USA siger, er hundrede procent rigtigt, og at man skal være enig i alt, der bliver sagt fra amerikansk side og af den nye amerikanske administration? Nej, det gør det bestemt ikke. Der er også udtalelser, som både den amerikanske præsident og vicepræsident er kommet med, som jeg er uenig i. Men det ændrer ikke på, at jeg ville synes, det ville være meget mærkværdigt, at man har lavet en samarbejdsaftale, som man så vælger nu at opsiges, fordi der er kommet en ny administration. Jeg synes, det ville være det helt forkerte signal at sende i en alvorlig sikkerhedspolitisk situation.

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:06 møde, der har været i Saudi-Arabien, sådan at det nu bliver Putin, der skal levere, i forhold til om han ønsker en reel fred eller ej.
Kl. 13:08

Sascha Faxe (ALT):

Nu var det heller ikke opsigelsen, men det var simpelt hen tidspunktet for, hvornår vi beslutter det, jeg spørger til. For historisk set har vi jo i Danmark haft en stærk tradition for at holde de fremmede magter ud i strakt arm. Så derfor er jeg nysgerrig på, hvilke af de fælles rammer for den her alliance, som ministeren taler om der er tilbage, altså hvad det helt konkret er for nogle ting, vi står på. For Trump har stillet spørgsmålstejn ved en hel del ting, både nogle af de ting, jeg nævnte, men også andre ting.

Så hvad er det, der gør, at vi er villige til at sige, at de stadig er en garant for vores sikkerhed og for vores suverænitæt, når de nu har udfordret os på en række områder?

Kl. 13:06 **Formanden (Søren Gade):**
Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til forsvarsministeren.
Vi byder nu velkommen til udenrigsministeren, og spørgsmålet bliver igen stillet af fru Sascha Faxe fra Alternativet.
Kl. 13:08

Spm. nr. S 760

2) Til udenrigsministeren af:

Sascha Faxe (ALT):

Hvilke værdier mener ministeren at Danmark og USA deler, og hvordan vurderer regeringen at det påvirker vores strategiske partnerskab, set i lyset af USA's seneste udenrigspolitiske ageren og præsident Donald Trumps nylige udmeldinger om at ville flytte næsten 2 mio. mennesker fra deres hjem i Gaza, at ville købe Grønland, at præsident Zelenskyj er en diktator og at det var Ukraine, der startede krigen?

Kl. 13:06 **Formanden (Søren Gade):**
Værsgo.
Kl. 13:08

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Først og fremmest er USA fuldstændig afgørende for Europas sikkerhed, og det er USA i kraft af, at de er et meget vigtigt medlem af NATO. Jeg noterer mig jo også med stor tilfredshed, at USA har bekendtgjort, at de ikke er på vej ud af NATO, og at de stadig værser NATO som en vigtig hjørnesteen både i forhold til den europæiske sikkerhed, men for den sags skyld også den amerikanske sikkerhed.

Når det så er sagt, synes jeg også, man bliver nødt til at se på, hvad det er for en verden, vi lever i, og at der er langt flere ting, der forener Danmark og USA, men for den sags skyld også Europa og USA, end der adskiller os. Men det betyder jo ikke, at der ikke er ting, som udfordrer samarbejdet. Det tror jeg jeg vil være ærlig og sige, og det ville også være meget komisk, hvis jeg sagde, at jeg en til en var enig i alt, hvad amerikanerne gør, for det er jeg ikke. Men det betyder ikke, at jeg vil kaste 75 års sikkerhedspolitisk samarbejde over bord, fordi man så har nogle uenigheder på nogle punkter.

Kl. 13:07 **Formanden (Søren Gade):**
Fru Sascha Faxe med et afsluttende spørgsmål.
Kl. 13:07

Sascha Faxe (ALT):

Så vil jeg vende tilbage til spørgsmålet. Hvad er det så helt konkret for nogle strategiske grundpiller og fælles sikkerhedsmæssige grundpiller, vi har sammen med USA i den her tid, og som vi kan se vi bygger videre på og der stadig er at bygge videre på? Vil ministeren redegøre for det?

Kl. 13:08 **Formanden (Søren Gade):**
Forsvarsministeren.
Kl. 13:08

Forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen):

Vi står jo fast på, at vi kæmper for frihed og fred, og at vi ikke mindst også forsvare vores demokratiske rettigheder, og det noterer jeg mig også at amerikanerne er optagede af. Jeg glæder mig også over, at amerikanerne nu har taget et engagement i forhold til at finde en løsning på situationen i Ukraine, som er ulykkelig. Jeg er faktisk tilfreds med, at det ser ud til, at man har fået et godt udkomme af det

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.
Kl. 13:09

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Det ligger jo meget i forlængelse af den ordveksling, der lige har været mellem spørgeren og forsvarsministeren, og jeg er jo sådan set selvfølgelig dækket ind af alt, hvad forsvarsministeren har sagt, og skal ikke gentage det, men sige, at jeg anerkender, at der er tegn på, at vi lever i en ny epoke i forhold til internationalt samarbejde og USA.

Det har jeg også søgt at italesætte alle steder, hvor jeg har talt gennem det seneste stykke tid, i forskellige interviews m.v. Det er en ny normal, hvor ting, vi tog for givet – fred, multilateralisme, fri bevægelighed og globalisering – er udfordret, og det er helt åbenlyst, at præsident Trump, har et andet sprog, nye metoder og først og sidst måske en meget mere sådan transaktionel tilgang til international politik. Det skal vi selvfølgelig tage bestik af, og juryen er jo inde og ude, tror jeg man må sige; det ville være useriøst at sige andet.

Det rokker ikke ved, at vi intet ønske – som i intet ønske – nærer om at drosle ned for det transatlantiske samarbejde. Det har både Europa og USA haft stor gavn af i mange, mange år og jo accelereret siden anden verdenskrig. USA garanterer ultimativt Danmarks og NATO's sikkerhed, og det betyder ikke, at alliancen ikke skal udvikle sig. Det er fortsat vigtigt, at der er et stærkt forhold til USA, men det er også åbenlyst, at det bl.a. hviler på, jf. det transaktionelle, at Europa tager et større ansvar for vores eget forsvar og egen sikkerhed. Vi skal være stærke for at være relevante.

Med alt det her sagt er det jo også helt åbenlyst, at der er mange steder, hvor vi har en til en sammenfaldende interesser med USA. Vi har en omfattende samhandel; det var jo faktisk under den første præsident Trump, at USA blev løftet op til at være Danmarks største eksportmarked. Vi har stærke historiske bånd. Vi har stærke kulturelle bånd. Der er fortsat meget mere, der binder os sammen, end der adskiller os. Vi anerkender jo også bekymringerne i USA, f.eks. omkring sikkerhedssituationen i Arktis. Det er jo en analyse, vi også selv har. Det er en drøm om et lavspændingsområde, som er udfordret af en virkelighed, der ser lidt anderledes ud med russisk militarisering, og det skal vi jo så samarbejde om, og det skal vi selvfølgelig gøre med afsæt i vores egne værdier.

I relation til Arktis har jeg jo også noteret mig – og fremhævet ved flere lejligheder – det element i Trumps tale til kongressen, hvor der var en helt klar anerkendelse af det grønlandske folks selvbestemmelsesret. Med alt det her sagt, og så skal jeg slutte, tror jeg også, man må sige, at de første 8 uger, som det vel efterhånden er, med Trump jo også er et wake-up call til Europa, som vi er nødt til at respondere på.

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Sascha Faxe (ALT):

Tak. Og tak til ministeren. Jeg er nysgerrig på noget. Jeg hører jo, hvad der bliver sagt, i forhold til at vi har et fælles grundlag, også historisk, og at vi i dag også står med noget, der går ud over samhandel. Men jeg er også nysgerrig på, at vi står i en situation, hvor den amerikanske præsident åbenlyst sætter spørgsmålstegn ved det og udfordrer en masse af de internationale spilleregler, som vi jo har tilfælles med USA, men også har globalt set, og hvordan vi så står i det.

Er regeringen ikke bekymret for, at den nære alliance med USA kan udvandes, hvis den amerikanske administration går i en mere nationalistisk og isolationistisk retning? Og hvordan vil regeringen konkret sikre, at Danmarks udenrigspolitik fortsat bliver baseret på vores kerneværdier og det, vi står for, når selv det, vi har opfattet som vores vigtigste samhandelspartner og vores vigtigste allierede, går i en anden retning ret dramatisk og ret hurtigt?

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.

Kl. 13:13

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er en meget, meget spændende debat. Den er jo svær at folde ud inden for rammerne af en spørgetime, og det ville selvfølgelig også være lidt uartigt bare at stå og henvise til et Deadlineinterview, jeg gav for et par dage siden, for det her fortjener jo nogle flere ord.

Jeg har den tilgang til livet, at man er nødt til at forholde sig til realiteterne. Jeg er ikke amerikansk præsident, men hvis jeg var, ville jeg gøre tingene anderledes end den nuværende. Men vi må forholde os til det, og det gør vi så. Der tror jeg, det bedste, man kan sige, er, at alt, hvad vi ser i øjeblikket, kalder på et Europa, der træder mere i karakter i alle dimensioner. Det handler om sikkerheden, og det handler om vores engagement ude i verden. Jeg kommer lige fra et møde med UAE's udenrigsminister, hvor vi diskuterede hele situationen i Mellemøsten. Der er en stor opgave for Europa, og den er ikke blevet mindre af det, vi ser i Washington i øjeblikket.

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:14

Kl. 13:14

Sascha Faxe (ALT):

Vi står i en situation, hvor der er mange af de internationale spilleregler, som vi ikke har tilfælles med USA. Der er masser af traktater og aftaler, vi ikke har underskrevet. De har også en masse lovgivning, som vi ikke nødvendigvis er enige i. Jeg er nysgerrig på, hvad man fra regeringens side ser som rygraden i at være sikker på, at det her faktisk er et arbejde, man kan arbejde videre med. Jeg griber lidt efter, hvor holdpunkterne er, for jeg ser, at der er mere, der smuldrer, end der er at holde fast i. Så jeg er nysgerrig på, hvad det er for nogle konkrete ting, man fra regeringens side holder fast i i det fremadrettede arbejde.

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):
Udenrigsministeren.

Kl. 13:14

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men den tilgang til livet kan man jo godt have. Jeg ved så ikke, hvor det fører spørgeren hen, altså at sidde og se ting smuldre, hvor man siger: Det smuldrer, og det er trist. Jeg synes jo, vi skal anstrenge os for at undgå, at ting smuldrer. Jeg hæfter mig f.eks. ved, at da den nye amerikanske NATO-ambassadør var i høring i senatet her for ganske nylig, blev der ikke sat nogen grundlæggende spørgsmålstegn ved NATO-alliancens artikel 5 eller andet, altså et stærkt commitment. Og så var det i øvrigt ledsaget af et kendt amerikansk synspunkt, som også var der under den forrige administration, administrationen før den og administrationen før den, om, at der skal være en anden byrdefordeling, og at Europa eller de andre NATO-allierede skal træde mere i karakter, og det skal vi respondere på. Det er klogt at gøre, uanset om man tænker et worst case-scenarium, altså køber spørgerens idé om, at det hele smuldrer, eller om man som jeg tænker, at hvis vi tager de skridt, er det noget, der kan bidrage til, at vi kan fastholde et stærkt transatlantisk samarbejde.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):
Fru Sascha Faxe med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:15

Sascha Faxe (ALT):

Historisk har vi jo set, at det kun har været USA, der har aktiveret artikel 5, og der kom Danmark, da der blev kaldt. Det er måske derfor, jeg spørger så konkret, altså fordi jeg og også en masse andre, ved jeg, er i tvivl om, hvorvidt man egentlig har USA i ryggen i det her, for folk føler faktisk, at man står over for hinanden. Det er der, jeg gerne vil hen i forhold til at forstå, hvad det er, der gør, at regeringen synes, man stadig har USA i ryggen, mens jeg og mange andre danskere faktisk føler, at de er blevet opponenter.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:16

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jo bl.a. helt konkret det forhold, jeg lige har refereret til, altså at man i forbindelse med en senatshøring med en ny NATO-ambassadør, men det gælder jo også de høringer, der har været med

forsvarsministeren og udenrigsministeren, jo ikke har sat grundlæggende spørgsmål stegt ved NATO-alliancen.

Man har gentaget nogle kendte amerikanske krav, og jeg er helt med på, at den sproglige ramme, i hvilken det sker, måske er ny, i forhold til det man har set før. Men det underlæggende budskab er jo det samme, og det responderer vi på.

Det er derfor, vi bl.a. har lavet en accelerationsfond i Danmark, og det er klogt at gøre, fordi det fremmer sandsynligheden for, at det her stærke transatlantiske samarbejde holder mere end vores tid ud. Og selv hvis man så lagde en dyster analyse ned over det hele, ville det være klogt at gøre alligevel.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til udenrigsministeren og tak til fru Sascha Faxø fra Alternativet.

Jeg byder nu velkommen til indenrigs- og sundhedsministeren og til hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:17

Spm. nr. S 777

3) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Peter Kofod (DF):

Mener ministeren, at det nuværende system, hvor retspsykiatriske patienter med voldsdomme placeres i almindelige psykiatriske afdelinger, er forsvarligt set i lyset af flere tilfælde, hvor dette har ført til alvorlige hændelser, herunder drabet på en patient på en lukket afdeling?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Stine blev dræbt på lukket afdeling – men gerningsmanden skulle aldrig have været der« bragt på TV Østs hjemmeside den 7. april 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:17

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg vil læse spørgsmålet højt.

Mener ministeren, at det nuværende system, hvor retspsykiatriske patienter med voldsdomme placeres i almindelige psykiatriske afdelinger, er forsvarligt set i lyset af flere tilfælde, hvor dette har ført til alvorlige hændelser, herunder drabet på en patient på en lukket afdeling? Og der skulle også være sendt et link med til sundhedsministeren. Tak.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:17

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg vil gerne starte med først og fremmest at udtrykke min store medfølelse med familien til den kvinde, der blev dræbt tilbage i 2021. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at mennesker, der indlægges i psykiatrien, også skal kunne føle sig trygge. Det gælder sådan set hele psykiatrien, men jeg er også nødt til at sige ligeud, at psykiatrien igennem alt for mange år har været underprioriteret. Og det er jo ikke mindst tragiske hændelser som dem her, der understreger, hvor vigtigt det også er, at vi sørger for at sikre, at psykiatrien bliver løftet, for tilstrækkelig kapacitet – herunder i retspsykiatrien – er helt, helt afgørende i den her sammenhæng.

Det er jo også baggrunden for, at vi fra regeringens side har indgangsat et historisk stort løft af psykiatrien. Alene i år tilføjer vi knap 600 mio. kr. ekstra. I de kommende år løfter vi psykiatrien yderligere, og med den kommende 10-årsplan betyder det, at psykiatrien over en 10-årig periode vil blive løftet med 4,6 mia. kr. Det svarer til et løft på 35 pct. Jeg tror, at bortset fra forsvarsområdet er der ikke mange andre områder, der kan se ind i så stort et løft. Og det er også nødvendigt, for der er behov for, at vi får styrket kapacitetsopbygningen i psykiatrien generelt, men herunder jo også i forhold til at få styrket sikkerheden og få løftet kapaciteten i retspsykiatrien.

Vi vil snart fra regeringens side præsentere vores udspil til en samlet 10-årsplan for psykiatrien og invitere til forhandlinger herom, hvor jeg også håber på et godt og konstruktivt samarbejde med ordføreren.

Afslutningsvis vil jeg bare understrege, at selv om jeg ikke kan gå ind i den konkrete sag, må udgangspunktet være, at retspsykiatriske patienter anbringes i retspsykiatrien. Derfor er det selvfølgelig også afgørende, at psykiatrien foretager en farlighedsvurdering af den enkelte patient, inden der sker anbringelse. Ud fra det, der har været offentliggjort om sagen i pressen, kan jeg forstå, at det ikke har været tilfældet.

Derudover kan jeg også forstå, at Styrelsen for Patientsikkerhed efterfølgende har undersøgt visitationen af retspsykiatriske patienter i Region Sjælland, og at de tilbage i juni 2024 vurderede, at der efterfølgende var kommet betryggende rammer for visitationen i Region Sjælland.

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):

(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 13:20

Peter Kofod (DF):

Tak for det, og tak til sundhedsministeren for besvarelsen af spørgsmålet. Jeg vil lige starte med alt det, der kommer nu, alt det, der handler om forhandlinger, alt det, der handler om ting, vi fremadrettet kan gøre bedre. Det tager jeg selvfølgelig imod med kyshånd, og jeg tager det også med mig i dag, og jeg glæder mig da også til at blive indkaldt til forhandlinger, for jeg regner helt klart med, at regeringen selvfølgelig vil sigte efter en bred aftale, som også Dansk Folkeparti meget gerne vil være med i, hvis vi kan få lov til at sætte nogle aftryk.

Men jeg vil gå tilbage til den sag, der er årsagen til, at jeg har kaldt ministeren herved i Folketingssalen om det her væsentlige spørgsmål, for det er en helt, helt forfærdelig sag, hvor en meget, meget sårbar borger, der har brug for samfundets hjælp, i virkeligheden ender med at blive lukket inde, kan man sige, et sted, hvor en farlig person og en person, som myndighederne vurderer som farlig, ender med at tage hendes liv. Det er jo fuldstændig frygteligt. Der skal ikke være farligt i vores psykiatri. Det skal ikke være sådan, at man som borger, hvis man kommer ind i psykiatrien, bliver sat i farlige situationer, der i yderste konsekvens kan koste en livet. Ministeren siger i sin besvarelse, at det klare udgangspunkt må være, at farlige, retspsykiatriske patienter ikke skal placeres sammen med andre i psykiatrien. Jeg kunne godt tænke mig i stedet for, at det er et udgangspunkt, at man gør det til et fast princip, at selvfølgelig skal mennesker, der vurderes som farlige, ikke kunne placeres steder, hvor der er ekstremt sårbare mennesker, der har brug for en anden form for hjælp, og hvor farlige mennesker kan risikere i yderste konsekvens at dræbe dem, som det skete med Stine Kitt Jørgensen tilbage i februar 2021.

Er ministeren enig i, at vi fremadrettet skal gøre det til et fast princip og ikke bare et udgangspunkt?

Kl. 13:22

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:22

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Det, der er det afgørende for mig, som jeg også siger i min indledende besvarelse, er, at når man er retspsykiatrisk patient, skal man også anbringes i retspsykiatrien. Vi har indhentet oplysninger fra Danske Regioner, som sådan set meget klart siger, at du sagtens kan finde nogle eksempler på, at retspsykiatriske patienter har et behandlingsforløb i almenpsykiatrien, hvor det fungerer hensigtsmæssigt i dag. Der, hvor det er et problem, er, hvor man begynder at anbringe retspsykiatriske patienter i almenpsykiatrien, fordi der mangler kapacitet, der mangler pladser. Det er et regulært problem, og det er også derfor, at jeg i dag står og siger meget klart, at det også er et resultat af, at psykiatrien har været stedmoderligt behandlet igennem for mange år. Der er behov for at investere massivt i kapacitetsopbygningen, herunder også i forhold til retspsykiatrien, hvor der heldigvis også har været taget en række initiativer her i de seneste år i forhold til også at få sat fokus på at få opbygget kapaciteten i retspsykiatrien.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 13:23

Peter Kofod (DF):

Det er jo helt åbenlyst, at der har været problemer med kapaciteten i retspsykiatrien, og det har nok også været åbenlyst, at det er noget, der har stået på i mange år. Som jeg sagde i starten af min tale, vil vi, hvis det er noget, vi kan være med til at løse, gerne være med til at løse det. Kan jeg få ministeren til måske klarere at forholde sig til klarere at give en holdningstilkendegivelse om, om folk, der skal sidde i retspsykiatrien, ikke selvfølgelig skal sidde i retspsykiatrien? Det kan jo ske, at der er det her overlap, og det synes jeg vi skal have begrænset.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:23

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Sådan som psykiatriloven i dag er indrettet, er der jo ikke regler for, hvor det er, retspsykiatriske patienter skal anbringes, bortset fra de situationer, hvor du har at gøre med en ekstraordinært farlig patient, hvor man jo i Danmark bliver anbragt på Sikringsafdelingen. Det, der er det afgørende, er jo, at man foretager en farlighedsvurdering af den konkrete patient, i forbindelse med at man beslutter, hvor man skal indlægges. For det er helt uacceptabelt, at man på grund af kapacitetsmæssige problemer bliver indlagt, anbragt i almenpsykiatrien, fordi man mangler pladser i retspsykiatrien, og det er også derfor, jeg synes, det er positivt, at der igennem en årrække også er blevet investeret i retspsykiatrien i forhold til at få udvidet kapaciteten. Det kan vi se i udviklingen i antallet af retspsykiatriske sengepladser, som stiger i de her år, og vi kan også se, at der i de kommende år også etableres endnu flere retspsykiatriske pladser. Kan det stå alene? Nej, det kan det ikke, fordi der er behov for en samlet kapacitetsudvidelse i psykiatrien, og det er noget af det, som også skal adresseres i forbindelse med de samlede forhandlinger om en kommende 10-årsplan for psykiatrien.

Formanden (Søren Gade):
Hr. Peter Kofod med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:25

Peter Kofod (DF):

Så vil jeg gerne gå tilbage til den konkrete sag, der er årsagen til, at jeg har stillet spørgsmålet. For alt det andet om, at vi skal gøre noget godt for psykiatrien i forhandlinger, der kommer, køber jeg sådan set; det er vi gerne med til. Men sagen er jo, at der står nogle pårørende tilbage, som har mistet et elsket familiemedlem, og jeg vil spørge ministeren, om ministeren synes, at man kan gøre mere for at evaluere den konkrete sag, mere for, at de pårørende, der står tilbage og mangler svar på, hvad der skete på det pågældende tidspunkt, kan få de svar.

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:25

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Hvor gerne jeg end ville, kan jeg jo ikke i dag stå og sige noget, der kan bringe vedkommende tilbage. Jeg har ikke mulighed for på grund af videregivelsesreglerne i sundhedsloven at indhente oplysninger om den specifikke sag. Men jeg kan ud fra det, der har været fremme i medierne om sagen, forstå, at Styrelsen for Patientsikkerhed gik ind i sagen og vurderede, at der havde været forhold knyttet til bl.a. behandlingen og farlighedsvurderingen af gerningsmanden, som jeg lagde vægt på før, som ikke var – ikke var – i overensstemmelse med almindeligt anerkendt faglig standard. Det var jo også baggrunden for, at styrelsen besluttede at gå dybere ind i forhold til visitationspraksis i Region Sjælland, med henblik på at blive betrykket i, at man fra regionens side fik rettet op på det.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afsluttede spørgsmålet, og vi siger tak til indenrigs- og sundhedsministeren og til hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti.

Næste spørgsmål er til kulturministeren stillet af fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:26

Spm. nr. S 729

4) Til kulturministeren af:

Helena Artmann Andresen (LA):

Mener ministeren, at det er et problem, at ordblinde studerende, der studerer på uddannelser, der ikke giver adgang til su, ikke længere har adgang til Nota, som er et bibliotek for blinde, ordblinde og andre med læsevanskeligheder, som stiller både studieböger og skønlitteratur til rådighed i udgaver, der kan læses op?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Nye regler afskærer en hel gruppe studerende fra böger til deres uddannelse« fra Politiken den 20. februar 2025.

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak. Mener ministeren, at det er et problem, at ordblind studerende, der studerer på uddannelser, der ikke giver adgang til su, ikke længere har adgang til Nota, som er et bibliotek for blinde, ordblind og andre med læsevanskeligheder, som stiller både studieböger og skönlitteratur til rådighed i udgaver, der kan læses op?

Kl. 13:26

igennem det danske uddannelsessystem på. Altså, jeg har den holdning, at det skal hjælpe mennesker med vanskeligheder på den bedst mulige måde med at få den bedst mulige uddannelse, og lige nu er det SPS-reglerne, der afgör, hvilke uddannelser der berettiger til, at man modtager gratis adgang til Notas studieböger. Adgangen er jo gratis, hvorimod man, hvis man er en studerende uden læsevanskeligheder, selv ville skulle betale for sine studieböger, hvilket rigtig mange studerende gör. Det konkrete svar er, at jeg gerne vil udvide adgangen, så flere uddannelser kan være med. Jeg bryder mig ikke om, at nogle bliver efterladt udenfor.

Kl. 13:29

Formanden (Sören Gade):
Ministeren.

Kl. 13:26

Formanden (Sören Gade):
Spörgeren.

Kl. 13:29

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Tak til fru Helena Artmann Andresen for spørgsmålet. Jeg vil starte med at slå to ting fast. Studerende med læsevanskeligheder skal have det allerbedste grundlag for at gennemföre deres uddannelse ligesom alle andre. Samtidig er det også afgörende, at der i fremtiden findes et sundt marked for studieböger.

Der har i mange år eksisteret lidt usikkerhed om lösningen med Nota, i og med at det har været meget nemt at kopiere de studieböger, Nota har stillet til rådighed, hvilket har betydet, at landets forfattere og forlag er gået glip af en lang række rettighedsbetalinger og -midler. Det har vi forsögt at finde en lösning på med krypterede materialer og krypteret adgang. Jeg er kun interesseret i, at de mennesker, der har behov for materialet, får adgang til det, ligesom jeg har en interesse i, at de mennesker, der har skrevet bögerne, og de forlag, der har rettighederne sammen med forfatterne, modtager en rigtig betaling. Derfor er jeg selvfølgelig villig til at se på, om der kan findes lösninger for den gruppe af uddannelsessögende, som ordföreren nævner.

Kl. 13:26

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak. Jeg hæfter mig også ved, at ministeren siger »hvis der *kan* findes en lösning« – jeg synes, at der *skal* findes en lösning på det her. Jeg synes jo også, det er fint, hvis man kober sine studieböger selv. Man kan ikke bare sætte sig ned som ordblind og læse i en almindelig bog. Det godt være, at man kan kobe dem over nettet, men dem kan man ikke markere i eller få læst höjt, og det er jo det problem, som Nota skal löse, og jeg forstår ikke, hvorfor det er, at man forskelsbehandler på uddannelserne på denne måde, uanset om de er su-berettigede eller ej. Det kunne jeg bare godt tænke mig at höre en uddybning af.

Kl. 13:30

Formanden (Sören Gade):
Ministeren.

Kl. 13:30

Formanden (Sören Gade):
Spörgeren.

Kl. 13:28

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Begrænsningen fremgår jo af den måde, som SPS-stötten i forhold til adgangen til Nota er vurderet på. Men jeg synes egentlig, at ordföreren löber en åben dör ind. For det, jeg prøver at sige her i Folketingssalen, er, at jeg er interesseret i at finde en lösning, der giver de bedste muligheder.

Jeg kan forstå på de artikler, der har været skrevet i forskellige medier, at den lösning, vi nu har forsögt at finde for at hjælpe de studerende og for også at sørge for, at forfattere og forlag får deres retmæssige betaling, har haft en konsekvens. Den er jeg meget interesseret i at vi afböder for dem, der er berört af det, og jeg er derfor villig til at finde en lösning, der imødekommer de problemer, som ordföreren rejser.

Kl. 13:31

Formanden (Sören Gade):

Fru Helena Artmann Andresen med et afsluttende spørgsmäl.

Kl. 13:31

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. Jeg er jo helt klar over den problematik, der har ledt til den her udfordring. Men jeg synes, at vi da må være enige om, at staten ikke skal begrænse ordblind, der tager en uddannelse, som ikke er su-berettiget. Det er jo et enormt ressourcespild, både menneskeligt og økonomisk, hvis ordblind ikke får de rigtige hjælpemidler stillet til rådighed.

For et stykke tid siden læste jeg om Christian Andersen i Politiken. Christian er ordblind og afhængig af Nota. Han læser til socialformidler, som er en ikke-su-berettiget uddannelse. Til sommer forventer han at göre sin uddannelse færdig. Hvad er svaret til Christian og de mange andre, der lige nu står i den her situation, hvor de ikke kan få adgang til Nota og få læst deres studieböger op?

Jeg er selv ordblind og ved, hvor svært det kan være at få det læst, og der er jo nogle ordblind, der er ordblind i sådan en svær grad, at de nærmest ikke kan læse eller föler sig fuldstændig kört over, efter at de har læst 300-400 ord. Så hvad er svaret til dem, der står i Christians situation lige nu?

Kl. 13:28

Kl. 13:29

Formanden (Sören Gade):
Ministeren.

Kl. 13:29

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Tak for at bringe det emne på banen og også for at dele, tænker jeg, en personlig beretning, som både er sårbar og jo sikkert også har haft en meget stor betydning for den måde, ordföreren er kommet

Helena Artmann Andresen (LA):

Jeg tror, at der er mange, for hvem det er vigtigt, og som selvfølgelig er glade for, at man gerne vil lave det stykke arbejde. Men jeg tror bare, at der er mange, der gerne vil have svar på, hvornår man får löst det her problem. For det er jo lige nu, at de ordblind står med den her udfordring, og det kan have store konsekvenser, som gör, at man bliver nödt til at droppe ud af sin uddannelse eller forlænge sin uddannelse, fordi man simpelt hen ikke kan fölg med, fordi der er lavet – undskyld, det synes jeg – et dårligt stykke politisk arbejde, der ikke tager höjde for de her ordblind studerende.

Kl. 13:31

Formanden (Sören Gade):
Ministeren.

Kl. 13:31

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jeg vil bare lige påpege, at der, lige siden fru Mette Bock var kulturminister, har været nogle udfordringer på det her område. Jeg har forsøgt at løse dem og sikre, at de mennesker, der ejer rettighederne til studiebøgerne, får en rimelig betaling, og at man ikke kan piratkopiere tilgængeligt materiale. Det skal ikke betyde, at der er mennesker, der før havde adgang, som ikke kan få adgang. Men lige nu lever vi jo bare op til de love og regler, der er på området. De love og regler ekskluderer så nogle af de mennesker, som fru Helena Artmann Andresen peger på her i spørgsmålet. Dem er jeg villig til at hjælpe. Det vil jeg gerne være med til. Mit ministerium er i dialog med Uddannelses- og Forskningsministeriet for at se på, hvordan vi kan gøre det, og jeg lover, at vi ikke bruger længere tid på det end absolut nødvendigt. Dog håber jeg, at ordføreren vil anerkende, at det selvfølgelig er vigtigt at overholde landets love, og at mennesker, der ejer et produkt, også får den retmæssige betaling, når det bliver brugt, og at ordføreren også kan se det problematiske i, at der har været en lang årrække, hvor forfattere og forlag desværre er blevet snydt for de rettighedspenge, de havde krav på.

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til fru Katrine Daugaard, ligeledes fra Liberal Alliance, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:33

Spm. nr. S 790

5) Til kulturministeren af:

Katrine Daugaard (LA):

Mener ministeren, at det er udtryk for god skik og ordentlighed, at Det Danske Filminstitut, DFI, har valgt at ansætte forhenværende direktør Claus Ladegaard som konsulent efter sin fratrædelse, taget i betragtning at han stod i spidsen for skandaleprojektet »Filmtaget«, der har efterladt DFI i store økonomiske vanskeligheder?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:33

Katrine Daugaard (LA):

Tak for det. Mener ministeren, at det er udtryk for god skik og ordentlighed, at Det Danske Filminstitut, DFI, valgte at ansætte forhenværende direktør Claus Ladegaard som konsulent efter sin fratrædelse, taget i betragtning at han stod i spidsen for skandaleprojektet »Filmtaget«, som har efterladt DFI i store økonomiske vanskeligheder?

Kl. 13:33

Formanden (Søren Gade):

Kulturministeren.

Kl. 13:33

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Tak for det, tak til fru Katrine Daugaard, tak til formanden, og tak for spørgsmålet. Jeg tror ikke, det kommer som en stor overraskelse for fru Katrine Daugaard, at jeg mener, at forløbet om Filmtaget på mange måder har været håbløst. Regningen, man har efterladt, de manglende godkendelser, den manglende dialog, man tilbage i 2021 fra Filminstitutets side ikke indgik i med hverken Kulturministeriet, Bygningsstyrelsen eller andre, har efterladt en stor regning. Det er jo ikke en beslutning, som den daværende kulturminister, fru Joy Mogensen, traf, i og med Filminstitutet er uafhængigt og

har sin egen bestyrelse. Og det er også Filminstitutets bestyrelse, der er ansvarlig for aflønningen af direktionen og de ansatte. Selv kan jeg godt have meget dybe og alvorlige tanker om, hvorvidt de beslutninger har været rigtige. Det ved jeg at ordføreren også ved at jeg ved og tænker. Dog er der også det forhold, at uafhængighed og armslængde er man nødt til at respektere, særlig som kulturminister.

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:34

Katrine Daugaard (LA):

Jeg har jo oversendt en lang række skriftlige spørgsmål om det her, og jeg må sige, at nogle af svarene egentlig overrasker mig. For som jeg læser nogle af svarene fra ministeren, repræsenterede Claus Ladegaard under sin konsulentansættelse også DFI i et projekt om afhjælpning af billetkrisen hos Danske Biografer, som var finansieret af fonden Biografklub Danmark, således at Claus Ladegaard i sin konsulentperiode både blev aflønnet af DFI, hvor han var afskediget fra og nu igen ansat som konsulent, og samtidig har han modtaget betaling for den bestyrelsespost, han så fik i fonden Biografklub Danmark. Hvad tænker ministeren om det? For det er jo offentlige kroner, der betaler det her.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:35

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jeg tænker, at jeg ville have gjort mange ting anderledes, hvis jeg havde været i bestyrelsen for Det Danske Filminstitut eller siddet i direktionen.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:35

Katrine Daugaard (LA):

Hvad synes ministeren så om, at det nu viser sig, at den nuværende bestyrelse, foruden den nye formand, altså en bestyrelse, som ministeren tilsyneladende fortsat den dag i dag har tillid til, også valgte at konsulentansætte den tidligere direktør og ansvarlige for Filmtaget, efter denne var afskediget, og efter at den nye direktør, Tine Fischer, var tiltrådt?

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:36

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jeg har jo i det omfang, jeg er blevet gjort opmærksom på forholdene på DFI, ad flere omgange bedt om forskellige redegørelser. Det er jo en sag, der er startet, lang tid før jeg blev valgt til Folketinget, og før fru Katrine Daugaard blev valgt til Folketinget, og et projekt, der irreversibelt er igangsat med nogle investeringer, som man efterfølgende, da jeg bliver minister, ikke har kunnet rulle tilbage uden at imødesætte et betydeligt tab. Samtidig er det et institut, for hvem en uafhængig bestyrelse varetager driften, hvorfor hverken fru Katrine Daugaard eller jeg kan blande os i beslutningerne.

Direkte adspurgt er der mange ting, jeg gerne ville have gjort anderledes. Den nuværende bestyrelse er udpeget af fru Joy Mogensen, og jeg har udpeget den nuværende bestyrelsesformand, ligesom

jeg her i foråret skal udpege to uafhængige bestyrelsesmedlemmer. Dog er det sådan, at et flertal i bestyrelsen faktisk er udpeget af diverse råd for film, dokumentarfilm og museale forhold osv., og en overvejelse kunne jo være at ændre filmloven, således at der er politisk kontrol med, hvordan skattekroneerne bliver brugt fremover.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):

Fru Katrine Daugaard med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:37

Katrine Daugaard (LA):

Jamen det er helt korrekt, og vi har jo snarlig et samråd om det her roderi af ansættelser mellem alle de her fonde og bestyrelser. Men finder ministeren det egentlig rimeligt, at jeg spørger ind i de her ansættelsesforhold, som jo er betalt af skatteborgerne? Og er ministeren enig med mig i, at når man har de her vilkår og eksempelvis får 7 måneders aftrædelse ved åremål, selv om man har påført dansk film skade for utallige millioner, er man altså ikke fredet? Vi taler om direktører, der får milliongager, her.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:37

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jeg er enig i, at jo højere en gage, man får, jo mere ansvar, man har, jo mere er man også til rådighed for at svare for og på, hvorfor man har gjort dette og hint. Og jeg kan også have min undren over de dispositioner, der er blevet foretaget ansættelsesmæssigt på Filminstituttet, indtil ledelsen blev udskiftet; det skal der ikke herske tvivl om.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er ligeledes til kulturministeren og bliver igen stillet af fru Katrine Daugaard fra Liberal Alliance.

Kl. 13:38

Spm. nr. S 791

6) Til kulturministeren af:

Katrine Daugaard (LA):

Mener ministeren, at det er passende af Det Danske Filminstitut at bruge 62.492 kr. på en afskedsreception i kølvandet på skandaleprojektet »Filmtaget«, som har efterladt instituttet med stor gæld og behov for at afskedige medarbejdere og skære i aktiviteter?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:38

Katrine Daugaard (LA):

Tak. Mener ministeren, at det er passende af Det Danske Filminstitut at bruge 62.492 kr. på en afskedsreception i kølvandet på skandaleprojektet »Filmtaget«, som har efterladt instituttet med stor gæld og behov for at afskedige medarbejdere og skære i aktiviteter?

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Kulturministeren.

Kl. 13:38

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Det korte svar er nej.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:38

Katrine Daugaard (LA):

Det var et godt svar, synes jeg, for som ministeren svarede i udvalsspørgsmål nr. 100, er der brugt 62.492 kr. på en afskedsreception for en person, som ifølge bestyrelsen selv er hovedansvarlig for skandalen omkring Filmtaget, altså hovedansvarlig for skandalen. Så jeg er glad for, at ministeren ikke synes, at det er passende brug af det offentliges penge.

Hvad synes ministeren om, at bestyrelsen på trods af Claus Lade-gaards de facto-fyring så efterfølgende valgte at ansætte Claus Lade-gaard som konsulent? Hænger de to ting sammen, når ministeren så tydeligt kan svare, at det i hvert fald ikke er passende at bruge så mange penge på den her afskedsreception? Hvorfor kan ministeren ikke svare helt tydeligt på, om det var passende eller upassende, at man valgte at hyre ham som konsulent efterfølgende, med det, vi ved om den her skandale om Filmtaget og ansættelserne?

Kl. 13:39

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:39

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jeg tror nok, at hvis det var mig, der havde efterladt DFI med de store økonomiske problemer og en skandaleramt åbning af Filmtaget, havde jeg nok ikke bedt om en afskedsreception til 62.000 kr., når jeg var gået ud ad døren.

Når jeg kan svare meget klart på det ene, men mindre klart på det andet, skyldes det, at staten har nogle meget klare retningslinjer for, hvordan man fejrer og højtideligholder kollegaer, medarbejdere, direktører, afdelingschefer og andet i det offentlige. Som minister er jeg nødt til at observere principperne om armslængde og administration for selvejende institutioner.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:40

Katrine Daugaard (LA):

Det fremgår af datoerne i svaret på udvalsspørgsmål nr. 102 om det her, at DFI har udpeget Claus Ladegaard til en bestyrelsespost i fonden Biografklub Danmark, få måneder inden det offentliggøres, at han stopper. På det her tidspunkt kendes skandalens omfang i bestyrelsen, og man har i bestyrelsen besluttet, at han skal stoppe. Alligevel udpeger bestyrelsen for DFI ham til en meget betydningsfuld betalt bestyrelsespost. Det må ministeren da have en holdning til. Ændrer det ikke på ministerens tillid til DFI's tilbageværende bestyrelse med undtagelse af den nye formand?

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:40

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

I og med at jeg er i færd med at udpege en ny bestyrelse og jeg måske ikke forestiller mig, at der vil være de store gengangere blandt dem, jeg udpeger, så siger det jo lidt om, hvor min holdning til det ligger henne. Men man er også nødt til som ordfører at spørge de mennesker, der er ansvarlige for beslutningen, om, hvorfor man

har truffet den. Jeg faciliterer jo altid gerne møder med Det Danske Filminstitut og medlemmer af Kulturudvalget, og jeg svarer også altid gerne på fru Katrine Daugaards mange spørgsmål. Fru Katrine Daugaard er den, der stiller mig allerflest spørgsmål; det sætter jeg stor pris på.

Men jeg skal jo også for at kunne svare på dem vide, hvad mennesker, der har truffet beslutninger, har tænkt, og i og med at jeg ikke har et direkte politisk ansvar for de beslutninger, som en uafhængig bestyrelse træffer, men jeg har et ansvar for, at institutionen overholder loven, så kan jeg umuligt svare på, hvad vedkommende, der udpegede Claus Ladegaard, tænkte, dengang det foregik. Det håber jeg at ordføreren har forståelse for.

Synes jeg, at det er en god idé? Ikke nødvendigvis. Havde jeg valgt at træffe andre beslutninger? Det kan jeg love for.

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):

Fru Katrine Daugaard med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:41

Katrine Daugaard (LA):

Det var egentlig et meget langt svar, og hvis man skulle opsummere det svar, ministeren kom med, er det vel, at ministeren faktisk ikke har tillid til den siddende bestyrelse, i og med at han lige har sagt, at han ikke vil udpege de samme mennesker, og at det var svar nok i sig selv. Så ministeren har *ikke* tillid til den nuværende bestyrelse?

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:42

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Flere medlemmer af den nuværende bestyrelse har jo valgt at trække sig, ligesom der er kommet en ny ledelse på Filminstituttet. Der er gode mennesker i Det Danske Filminstituts bestyrelse, der også har arbejdet hårdt og gjort deres bedste for at rydde op i det rod, de overtog fra den daværende bestyrelse.

Vi må huske på, at den bestyrelse, vi taler om nu, jo ikke er den, der igangsatte og traf de her beslutninger. Tværtimod har den tidligere bestyrelsesformand gjort alt, hvad hun kunne, for at rydde op, men hun har jo også arbejdet med en direktion, som efter min bedste viden ikke havde kontrol med situationen. Derfor er der flere af medlemmerne, der har trukket sig fra bestyrelsen, og i den forbindelse kommer jeg så til at udpege en række nye medlemmer, og det tror jeg sådan set er ret godt.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til kulturministeren og tak til fru Katrine Daugaard fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til børne- og undervisningsministeren og til fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:43

Spm. nr. S 705 (omtrykt)

7) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Harpsøe (DD):

Hvad mener ministeren om de mange bekymringer, der er rejst i forhold til de tusindvis af unge, der har brug for et afklarende år, men som fremover kommer i klemme som følge af den politiske aftale om at nedlægge den kommunale 10. klasse og i stedet tvinges over på regeringens nye ungdomsuddannelse?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:43

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Spørgsmålet lyder: Hvad mener ministeren om de mange bekymringer, der er rejst i forhold til de tusindvis af unge, der har brug for et afklarende år, men som fremover kommer i klemme som følge af den politiske aftale om at nedlægge den kommunale 10. klasse og i stedet tvinges over på regeringens nye ungdomsuddannelse?

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:43

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak til spørgeren for spørgsmålet. Jeg vil godt starte meget beklage, at svaret er blevet lidt forsinket, men jeg blev ramt af sygdom, da det oprindeligt var sat på Folketingets dagsorden.

Først og fremmest mener jeg ikke, at tusindvis af unge kommer i klemme med aftalen om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse, som regeringen har indgået med SF og Dansk Folkeparti. Tværtimod mener jeg, at vi samlet set giver dem et bedre tilbud, end de får i dag, og også et temmelig meget dyrere tilbud, end de får i dag.

En del af formålet med 10. klasse er jo, at det skal hjælpe de unge med at afklare deres uddannelsesvalg, og netop det skal den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse også kunne. På epk får de unge bare 2 sammenhængende år til at afklare det valg i stedet for 1 år i 10. klasse, og de får et mere stabilt uddannelsesforløb med færre skift mellem institutioner og klassekammerater. Og vi skal ikke undervurdere betydningen af stabile stamklasser og faste sociale relationer for unge i den her aldersgruppe.

Jeg mener desuden, at det er bedre for de unge at afklare deres uddannelsesvalg på en ungdomsuddannelse, hvor de kan prøve kræfter med forskellige uddannelsesretninger i nogle gode fysiske rammer og et godt ungdomsmiljø. Samtidig vil de unge fremover også få mulighed for at tage tiende skoleår på efterskolerne, hvor størstedelen af de nuværende 10.-klasseelever går i dag, eller de kan tage tiende skoleår på en fri fagskole. I den forbindelse afsætter vi med aftalen ca. 28 mio. kr. stigende til 110, så flere unge fra familier med lav husstandsindkomst kan få tilskud til delvis egenbetalingen af et tiende skoleår på en efterskole eller en fri fagskole.

Det er samtidig vigtigt for mig, at der er uddannelsesveje til alle unge, også dem, der har haft en mere udfordret tid i grundskolen og dermed kan have behov for faglig opkvalificering og social modning, før de er klar til at starte på ungdomsuddannelse. Med aftalen har vi derfor også sikret, at elever, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, eller elever, der falder fra et andet uddannelsesstilbud, i løbet af skoleåret efter 9. klasse får ret til at starte på fg.

Endelig giver vi mulighed for, at elever i specialundervisningstilbud kan tage 9. klasse over 2 år, så de får bedre mulighed for at bestå folkeskolens afgangseksamen. Tak for ordet.

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 13:46

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til ministeren for svaret, og tak for, at vi kan tage den her dialog nede i Folketingssalen i dag. Det er noget, der ligger Danmarksdemokraterne meget på sinde, altså at sikre, at der er nogle

gode tilbud omkring de unge, som har brug for noget ekstra tid efter folkeskolens 9. klasse til at tage stilling til, hvad det er, de gerne vil være, og hvilken vej deres liv skal gå.

Der er vi ret bekymrede over, at regeringen nu har planer om og har besluttet sig for at nedlægge 10. klasse, for der er så mange unge mennesker i dag, som har rigtig stor gavn af 10. klasse. Jeg kender selv nogle, der går i 10. klasse, og nogle, som har gået i 10. klasse, og som har været glade for det, og som er glade for det. Så vil ministeren ikke nærmere uddybe, hvad det er, der galt med 10. klasse i dag, siden man vil nedlægge det?

Kl. 13:46

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:46

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Der er ikke nødvendigvis noget galt, men vi bruger for få ressourcer og for lidt økonomi på den gruppe af unge, som ikke går den lige vej gennem uddannelsessystemet og typisk den akademiske vej gennem uddannelsessystemet. Hvis man ser på det over de seneste år, bruger vi en stadig større andel af vores samfundsøkonomi på at uddanne dem, der skal den akademiske vej, og blandt dem vil der være en overrepræsentation af børn, der er vokset op i familier, hvor forældrene har meget uddannelse, og vi bruger for lidt økonomi på dem, der er fra familier, hvor der ikke er en stærk uddannelsestradition.

Så vi har behov for at bruge meget mere økonomi og bruge mange flere ressourcer på dem, der ellers trækker mindst på uddannelsessystemet. Det er det, der er tanken bag reformen.

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:47

Marlene Harpsøe (DD):

Hvor er det trist, at det hele altid skal handle om økonomi og om penge. Vi kan jo i Danmarksdemokraterne se, at der er rigtig mange unge mennesker og deres forældre også, som er glade for 10. klasse i dag, og derfor undrer vi os over, at man vil lave det om. Hvorfor skal det hele handle om økonomi? Vi kan også se, at der er rigtig mange unge mennesker, som går i 10. klasse, har gået i 10. klasse, og som søger videre hen på en erhvervsuddannelse. Alt andet lige troede jeg, at børne- og undervisningsministeren også var en, der gik meget op i at sikre, at der var flere unge, der valgte at gå på en erhvervsuddannelse for f.eks. at blive murer eller kontorassistent, som henholdsvis ministeren og jeg selv er. Hvorfor vil man ikke give de unge den mulighed, når nu vi kan se, at der er ret mange unge, der tager en erhvervsuddannelse efter 10. klasse?

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:47

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Hvis du kigger på den kommunale 10. klasse i dag, er der mange af de elever, der ikke får noget efterfølgende uddannelse – rigtig mange – og for dem, der får det, er det typisk en hf eller en erhvervsuddannelse. Det betyder også, at de har mange skoleskift i en alder af 15, 16, 17 år. Vi kunne godt tænke os, at de ligesom deres jævnaldrende, der går på det almene gymnasium, får mulighed for at blive i en stabil klasse over 2 eller måske 3 år, hvor de får lidt længere tid til at træffe beslutning om, hvilken uddannelse de vil tage. Dem, der i dag tager 10. klasse og bagefter tager grundforløb 1 og bagefter

grundforløb 2, har typisk gået på tre skoler på 2 år. Det synes jeg ikke er rimeligt. Typisk rejser de også længere for at komme i skole og ender med at gå i skole med nogle, der er meget ældre end dem selv. De har også fortjent et ungdomsmiljø tæt på, hvor de bor.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):

Fru Marlene Harpsøe for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:48

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg er ærgerlig over og i Danmarksdemokraterne er vi ærgerlige over, at alt skal handle om økonomi, men også skal handle om, at flere skal i gymnasiet. Hvorfor vil ministeren ikke være med på rent faktisk at fremlægge noget, der gjorde, at flere tog en erhvervsuddannelse? Vi kan i hvert fald se, at 10. klasse er et af de steder, hvor flere unge rent faktisk går videre til en erhvervsuddannelse. Det havde vi jo i Danmarksdemokraterne gerne set, frem for at alt skal handle om gymnasiet. Lad os dog få flere faglærte. Det er det, Danmark har brug for, i stedet for at de unge går den mere akademiske vej via gymnasiet.

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:49

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Det må være en misforståelse fra Danmarksdemokraternes side. Det nye i reformen her er, at det bliver legitimt at tage en erhvervsrettet gymnasieuddannelse først og så tage en erhvervsuddannelse bagefter. Det må gymnasiet i dag ikke; de må ikke forberede gymnasieeleverne til at tage en erhvervsuddannelse. Men vi kan jo se på søgetallene, at det er der rigtig mange unge der gør.

Nu ved jeg, at spørgeren kender lidt til Helsingør. Det er jo et sted, hvor der ikke er en kæmpestor erhvervsskole. Den ligger i Hillerød, og derfor er der rigtig mange unge fra Helsingør, der må tage til Hillerød. De står tidligt op om morgenen, og de skal tage hele vejen til Hillerød for at tage den ungdomsuddannelse, de gerne vil tage. I fremtiden kan alle unge fra Helsingør blive i Helsingør og tage deres ungdomsuddannelse der og først bagefter skulle rejse langt for at tage deres uddannelse. Så det er at investere mere tid, mere økonomi, flere ressourcer, mere politisk opmærksomhed i de unge fra Helsingør, der ikke får høje karakterer fra grundskolen i dag, men gerne vil noget mere erhvervsrettet. De kan nu blive i deres lokalsamfund, blive i et ungdomsmiljø, hvor de er vokset op, i den fremragende by Helsingør.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. (*Marlene Harpsøe (DD)*: Nu ville jeg gerne have haft ordet.) Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til hr. Sigurd Agersnap fra Socialistisk Folkeparti, som stiller spørgsmålet, og det er også denne gang til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 13:50

Spm. nr. S 742

8) Til børne- og undervisningsministeren af:

Sigurd Agersnap (SF):

Hvad er ministerens holdning til Trivselskommissionens forslag om at hæve klasseloftet for de mindste børn, og mener ministeren, at det er problematisk, at Trivselskommissionen er blevet nedsat med

et opdrag om at være udgiftsneutral, sådan at den ikke samlet må foreslå, at man bruger flere penge på at løfte børn og unges trivsel?

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til hr. Sigurd Agersnap fra Socialistisk Folkeparti, som stiller spørgsmålet, og det er også denne gang til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 13:50

Sigurd Agersnap (SF):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Hvad er ministerens holdning til Trivselskommissionens forslag om at hæve klasseløftet for de mindste børn, og mener ministeren, at det er problematisk, at Trivselskommissionen er blevet nedsat med et opdrag om at være udgiftsneutral, sådan at den ikke samlet må foreslå, at man bruger flere penge på at løfte børn og unges trivsel?

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:51

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak til spørgeren for spørgsmålet. Lad mig starte med at sige, at vi ikke er tilhængere af at hæve klasseløftet. Jeg vil godt fremhæve, at regeringen modtog Trivselskommissionens rapport den 25. februar, og det betyder, at vi i regeringen endnu ikke haft mulighed for at forholde os til Trivselskommissionens rapport i sin helhed. Vi har derfor heller ikke forholdt os til Trivselskommissionens samlede forslag til finansiering, men der er dog flere af kommissionens finansieringsforslag, som vi allerede nu kan sige ikke er i overensstemmelse med vores politik. Det gælder bl.a. forslaget om at reducere det skolemadsforsøg, som vi har aftalt bl.a. med SF i forbindelse med finansloven. Det gælder også forslaget om bortfald af parallel-samfundslovgivning for dagtilbud og grundskoler, ligesom vi heller ikke mener, at det skal være dyrere at komme på efterskole. Vi har også allerede tilkendegivet, at det ikke er i overensstemmelse med vores linje at pege på det hævdede klasseløft fra 0.-2. klasse som finansieringskilde til kommissionens forslag.

Der spørges også til, om jeg ser Trivselskommissionens opdrag om udgiftsneutralitet som problematisk. Det gør jeg egentlig ikke. Det er helt normalt, at kommissioner og ekspertgrupper skal pege på finansieringskilder til deres forslag. Under alle omstændigheder skal alle forslag, der koster penge, jo også finansieres på den ene eller den anden måde. Derfor synes jeg også, det er helt naturligt og sundt, at man altid overvejer, ikke kun hvor pengene skal bruges, men også hvor de kan komme fra. Jeg er rigtig glad for, at Trivselskommissionen har løst deres opgave. Nu bliver det så vores opgave som politikere at fortsætte diskussionerne herfra.

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:52

Sigurd Agersnap (SF):

Tak til ministeren for svaret. Nu vil jeg sige, at det har været uge 10, hvor vi ikke har været til stede her, og jeg kunne i mellemtiden læse, at ministeren også afviste i pressen, at man ville hæve klasseløftet, men jeg synes, det er godt også at få det bekræftet her i dag, så tak for det. Det samme gælder i forhold til skolemadspuljen. Jeg ville også synes, det var helt vildt, hvis man gik den anden vej, når man

netop i en finanslovsaftale og lige nu har lavet en aftale om, hvordan skolemaden skal ud at blive til virkelighed i kommunerne.

Men jeg vil gerne spørge til det sidste, ministeren så svarer, nemlig at det er et sundt og fornuftigt princip, som altid gælder, at kommissioner selv skal foreslå, hvordan de finansierer deres forslag. Jeg synes, det er rigtigt, at det er fornuftigt at have overvejselsen om, om der er nogle ting, man kan spare væk, og om der er nogle ting, man kan gøre smartere. Men så, når man giver den opgave på et område, hvor man gerne vil fokusere på og – går jeg ud fra – deler en ambition om at løfte børns trivsel, at lave den binding, at man ikke må have nogen ting, der koster mere end forslaget, mener jeg ikke er fornuftigt. Jeg synes også, man kan sige, at det skaber et incitament til at komme med nogle forslag, vi alle sammen godt ved ikke bliver til virkelighed som finansieringsforslag. At fjerne det sænkede klasseløft tror jeg hurtigt man kunne have fået at vide både i kommissionen og ovre i ministeriet ikke er politisk gangbart, og at fjerne en pulje til skolemads, som netop er blevet vedtaget, er ikke politisk gangbart. Så der er jo lidt teater over, at man har den binding, at man nu selv skal finde finansiering til sine forslag, vel vidende at de forslag til finansiering, man kommer med, ingen gang har på jord.

Så mit opfølgende spørgsmål til ministeren er: Hvorfor skal alle forslagene finansieres fuldt ud? Kunne kommissionen ikke være kommet med nogle forslag, som de sagde ville være vigtige at prioritere, også med penge fra andre områder, og er ministeren ikke enig i, at det bliver lidt teater, når man siger, at der kommer nogle finansieringsforslag, vi alle sammen godt ved ikke bliver til noget?

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:54

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg lægger til grund, at Trivselskommissionen står til ansvar for og gerne vil forsvare de finansieringsforslag, de har lagt frem, og jeg synes helt generelt, at politik bliver lidt for let, når folk bare slynger om sig med millioner og milliarder, som de vil bruge på alle mulige ting. Der er det bare et sundt princip at spørge: Hvor skal pengene komme fra? Det kvalificerer diskussionen, og det gør også, at man tvinger sig selv ind et rum, hvor det også handler om at prioritere. Derfor synes jeg, det er helt naturligt, at når vi beder nogle kloge mennesker om at komme med nogle anbefalinger til, hvordan man kan arbejde med børn og unges trivsel, så beder man dem samtidig om også at komme med forslag til, hvordan det skal finansieres.

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:55

Sigurd Agersnap (SF):

Det er klart, at man skal have en overvejelse om, hvor pengene skal komme fra, men at det kvalificerer diskussionen, at det skulle komme fra eget område, kan jeg simpelt hen ikke forstå. Altså, den diskussion, vi har herinde, er jo, om pengene ikke godt kunne have været taget fra nogle af de skattelettelser, man giver, for at bruge dem på børneområdet, så flere børn kunne trives. Derfor kunne man jo godt have en kommission, der ikke lagde bånd på sig selv, i forhold til hvor dyre forslag de kunne komme med, men hvor de faktisk kunne sige: Det her vil være rigtig godt at prioritere, fordi det vil give noget i forhold til børns trivsel.

Er ministeren ikke bange for, at vi har manglet nogle af de forslag, der virkelig ville rykke noget, fordi kommissionen skulle have det hele til at gå i nul?

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen udfordringen er jo, at det er verdens letteste opgave at sætte sig ned og skrive et katalog over alt det, man gerne vil bruge penge på, men det bliver også lidt ligegyldigt, hvis ikke det bliver tvunget ind i et prioriteringsrum. Så kan vi jo selvfølgelig godt diskutere, om det prioriteringsrum også kunne være, at kommissionen kunne foreslå en masse højere skatter, men vi har fra regeringens side sagt, at det må kunne lade sig gøre inden for den normale økonomi, og så må vi tvinge hinanden til at forholde os til, hvor pengene skal komme fra. Og vi er så ikke enige i nogen af de steder, som Trivselskommissionen anbefaler. Jeg vil også selv sige, at jeg synes, det mest interessante jo er at diskutere de forslag, de lægger frem, og ikke så meget deres finansiering.

Formanden (Søren Gade):

Sigurd Agersnap for et afsluttende spørgsmål.

Sigurd Agersnap (SF):

Prioritering er jo en politisk opgave; det er jo derfor, politikere er her – det er for at lave prioriteringen mellem områder, og hvad vi synes er vigtigt. Når man nedsætter en kommission, er det jo for at få et fagligt input om, hvad der vil være de vigtigste indsatser at gennemføre. Jeg er helt enig i, at vi, når nu vi har fået afvist de her skæve og lidt skøre finansieringsforslag, så diskuterer nogle af de 35 anbefalinger, men jeg har også bare indtil videre hørt ministeren sige, at der ikke er nogen nye penge på området, og at der ikke kommer en masse penge til at implementere det her, og så kommer der jo ikke til at ske noget. Hvilke af de 35 anbefalinger vil regeringen rykke på?

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Der er jo masser af de forslag, de har lagt frem, som vi allerede har gennemført – vi har afskaffet uddannelsesparathedsvurderingen, og vi vil have en ny karakterskala. Der er masser af ting. Og noget af det, der i den grad koster penge, er jo noget, vi har aftalt i fællesskab, nemlig at der skal afsættes over 100 mio. kr. til at få børn fra lavindkomstfamilier på efterskole. Det er jo et af de virkelig dyre tiltag, de har. Så selv om jeg piller nogle af finansieringsforslagene ud, bl.a. fordi vi ikke ønsker flere børn i indskolingen pr. klasse, så er der heldigvis også andre steder, hvor der kan komme noget økonomi fra, bl.a. fra epx-aftalen, som jo er med til at finansiere et af de dyreste tiltag, de lægger frem, og som jeg selv tror er noget, der virkelig vil kunne bidrage, fordi vi i dag kan se, at der er en social ubalance blandt de elever, der starter på efterskole.

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Og vi siger tak til børne- og undervisningsministeren og hr. Sigurd Agersnap fra Socialistisk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er ligeledes til børne- og undervisningsministeren stillet af fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:55

Spm. nr. S 795

9) Til børne- og undervisningsministeren af:

Helena Artmann Andresen (LA):

Mener ministeren, at det kan være rigtigt, at der skal være skoler i Danmark, f.eks. Munkevangenets Skole i Kolding, hvor Koranen styrer klasseværelset, hvor knyttnæver og flasker flyver gennem luften, hvis nogen eksempelvis har krænket en andens søster, og hvor muslimske elever udser sig andre ikkemuslimske elever og udsætter dem for nedværdigende behandling, vold og trusler?

Kl. 13:55

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Hun blev truet af elever, indtil hun sagde op: »Det var Koranen, der styrede tingene i klassen« på berlingske.dk den 6. marts 2025.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:56

Kl. 13:57

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. Mener ministeren, at det kan være rigtigt, at der skal være skoler i Danmark, f.eks. Munkevangenets Skole i Kolding, hvor Koranen styrer klasseværelset, hvor knyttnæver og flasker flyver gennem luften, hvis nogen eksempelvis har krænket en anden elevs søster, og hvor muslimer udser sig andre ikkemuslimske elever og udsætter dem for nedværdigende behandling, vold og trusler?

Kl. 13:56

Kl. 13:59

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:59

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Det korte svar er nej, men jeg tænker, at vi vel også står her for, at der skal komme et længere svar. Vold og udadreagerende og grænseoverskridende adfærd i klasseværelset og skolegården er selvfølgelig uacceptabelt; det gælder, ligegyldigt, hvordan elevsamensætningen er på skolen. Jeg kender ikke konkret Munkevangenets Skole og har aldrig besøgt den, men det er klart, at både elever og personale i hele landet skal kunne føle sig trygge og skal kunne møde trygt i skole og ikke være bange for at blive mødt med nedværdigende behandling eller trusler.

Som jeg har sagt før, skal der være plads til alle elever i folkeskolen, men ikke til al adfærd. Det er også derfor, at vi har justeret ordensbekendtgørelsen, som trådte i kraft her den 1. januar i år. Justeringerne skal give skolerne de nødvendige redskaber til at gribe ind, når der opstår situationer med vold, udadreagerende eller grænseoverskridende adfærd. Der er f.eks. givet øget fleksibilitet til, at skoleledere kan hjemsende elever, og det er blevet lettere at overflytte en elev til en anden skole, hvis det er det, der er det rigtige at gøre.

Jeg har naturligvis også læst de forskellige artikler i pressen de seneste uger, bl.a. i Berlingske. Det er nogle artikler, der viser, at vi nogle steder fortsat har en stor opgave med at integrere familier fra andre kulturer, også selv om vi er kommet langt – også i skolen. Folkeskolen skal jo bidrage til, at elever dannes til samfundsborgere, der forstår de værdier og normer, der er grundlæggende for vores samfund, det danske samfund, præcis som folkeskolens formålsparagraf også siger det. Skoler skal være præget af ligeværd, åndsfrihed og demokrati, og dansk kultur skal være den bærende og dominerende.

Jeg vil også sige og gentage, at jo mere den danske skoletradition i et lokalsamfund, er truet, jo vigtigere er det at stå fast på netop de værdier. Tak for ordet.

Kl. 13:57

Kl. 13:57

Kl. 14:01

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:01

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak. Det er jeg enig i. Jeg kan så oplyse ministeren om, at jeg kender lidt mere til Munkevangenets Skole, for jeg gik der selv i et halvt år og har nogle ikke så rare oplevelser derfra. Men vi ved jo ikke så meget om volden i den danske folkeskole. Vi ved, at det er et stigende problem, og at lærere, der arbejder på skoler med flere tosprogede elever, beretter om mere vold. Jeg mener, at der er noget lovgivning, der skal strammes op, og vi politikere skal gøre alt, hvad vi kan, for at bakke de skoleledelser, lærere og pædagoger osv. op, som kæmper for at komme den her vold til livs ude på skolerne.

Men alligevel er der altså kommuner, der modarbejder det her, nemlig ved at indføre det her nye børnesyn. I Kolding Kommune har man indført det børnesyn, at alle børn gør det bedste, de kan. Det lyder måske meget fint i teorien, men i praksis betyder det, at det bliver en undskyldning for at imødekomme dårlig opførsel, og at det fratager lærere og pædagoger deres autoritet. Nogle elever på Munkevangenets Skole gør ikke det bedste, de kan, men de har i stedet brug for meget faste og klare rammer.

Er ministernes enig i, at de her børnesyn modarbejder lærerens autoritet? Hvis ja, hvad er så ministerens besked til de her kommuner?

Kl. 14:01

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:01

Helena Artmann Andresen (LA):

Jeg er ikke enig i, at børn altid gør det så godt, som de kan. Det er vel derfor, vi opdrager på børn, at vi har pædagogik, og at vi interesserer os for at hjælpe børn med at bringe dem i en situation, hvor de oftere gør det så godt, som de kan. Jeg er også far til tre, og jeg kan i hvert fald sige, at mine egne børn ikke altid gør det så godt, som de kan. Derfor er jeg også selv lidt skeptisk i forhold til det der ressourceorienterede børnesyn. Jeg kan så forstå, at der bliver lagt lidt forskelligt i det, men hvis man lægger det i det, at problemet altid er på skolen, og at det aldrig er noget, man skal arbejde med hos barnet selv, så er jeg i hvert fald uenig.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:02

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. Det er jo et menneskeligt vilkår ikke altid at kunne gøre sit bedste. Men et andet problem, der også har været skadeligt for Munkevangenets Skole, er den store berøringsangst, der også er. Som eksmuslimen Mustafa "Musse" Sayegh også har råbt op om, så er det til hinder for, at man kan skabe en tryk skole uden vold og social kontrol. Hvad vil ministeren gøre for at komme den her berøringsangst til livs, som der er i nogle skoleledelser og i nogle forvaltninger?

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak. Måske skal jeg gå til noget lidt mere konkret om lovgivning, og hvad man kan lave af indsatser. Jeg mener, lærere skal kunne gribe ind i et slagsmål mellem elever, uden at de skal frygte for deres job, men sådan er det desværre ikke i dag.

Er ministeren enig i, at lærere bør kunne gribe ind ved vold, og at de har en klar hjemmel til at kunne stoppe volden, uden at de risikerer ansættelsesmæssige konsekvenser?

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:03

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Ja, den nye ordensbekendtgørelse giver skolerne nogle flere muligheder, men jeg mener ikke, vi er i mål endnu. Der er jo bl.a. opstået en diskussion, eller der har faktisk været det igennem nogle år, omkring det, man kalder fysisk guidning, og der er bl.a. en professor, en juraprofessor, tror jeg – Jørn Vestergaard – som har skrevet lidt om det.

Det er også noget af det, jeg selv har været lidt inspireret af, og det er også derfor, jeg har bedt ministeriet om at se på, om vi har behov for nogle egentlige lovændringer for at få et mere klart juridisk grundlag for personalet på skolens muligheder for også at gribe ind og agere og undgå, at det ikke stikker fuldstændig af. Der er vi ikke helt i mål endnu. Det medgiver jeg.

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til børne- og undervisningsministeren og tak til fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til justitsministeren og til fru Karina Lorentzen Dehnhardt, Socialistisk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:04

Spm. nr. S 638 (omtrykt)

10) Til justitsministeren af:

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Er ministeren klar til at gentage spørgeskemaundersøgelsen fra Gallup fra 2023 for at høre, om betjentene fortsat vasker sager?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til, at Gallup i 2023 gennemførte en spørgeskemaundersøgelse, der viste, at 50,4 pct. af de adspurgte politibetjente oplever, at sager henlægges uden reelt at blive efterforsket. 24,5 pct. siger i samme undersøgelse, at det også sker i sager med kendt gerningsmænd.

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:04

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Er ministeren klar til at gentage spørgeskemaundersøgelsen fra Gallup fra 2023 for at høre, om betjentene fortsat vasker sager?

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for spørgsmålet, der jo handler om et emne, som vi helt naturligt har drøftet ad flere omgange, og som jeg også har understreget flere gange, er der tale om en kritik af politiets sagsbehandling, som jeg tager meget alvorligt. Derfor ligger det mig så også meget på sinde, at vi får handlet på den rejste kritik.

Det er af samme årsag, at forligskredsen, som ordføreren jo selv er en del af, nu har bedt Rigsadvokaten om at iværksætte en tilsynsundersøgelse af det her, og at derudover her til morgen er blevet kommunikeret fra statsrevisorernes side, at man også agter at gennemføre en rigsrevisionsundersøgelse af det. Så det tænker jeg egentlig også meget godt besvarer det spørgsmål, som ordføreren har stillet.

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ja, jeg har nemlig selv været med til at udfærdige noget af den undersøgelse, da jeg ikke mener, det er nok med regeringens egen interne undersøgelse af det her. Så jeg er sådan set rigtig glad for det, der sker hos Statsrevisorerne. Men det, mit spørgsmål går på her, er den her gallupundersøgelse. Man kan sige, at virkeligheden har indhentet os lidt, fordi Statsrevisorerne netop laver den her undersøgelse, som ministeren ikke har villet bidrage til, men derfor kan det jo stadig væk godt være relevant at spørge ind til den her spørgeskemaundersøgelse.

Den gallupundersøgelse viser, at 50 pct. af betjente siger, at de henlægger reelle sager, og 25 pct. siger, at de henlægger sager med kendt gerningsmand. Så hvorfor mener ministeren ikke, det har været relevant at spørge ind til betjentenes egne oplevelser her, altså om de konkret kender de vaskemetoder, som er blevet nævnt af DR?

Jeg har personligt gjort et stykke arbejde for at få afklaret, at det vil tage 3 uger at få den lavet. Den er ret billig; det koster 26.000 kr., og det er nok noget mindre ressourceudtøngt at lave sådan en undersøgelse end det tilsyn, som ministeren vil lave. Nu er spørgeskemaundersøgelser jo også et anerkendt akademisk undersøgelsesredskab, så jeg tænkte, vi kunne få en hurtig genvej til at finde ud af, hvor problemerne ligger.

Så hvorfor er det, at ministeren har valgt at lave en snæver undersøgelse og ikke en spørgeskemaundersøgelse, som i virkeligheden kunne afklare tingene for os noget hurtigere?

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

For det første synes jeg jo, at virkeligheden rigtig nok, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt siger, har overhalet det her spørgsmål inden om, for nu har Statsrevisorerne jo valgt at iværksætte en sådan undersøgelse. Af den årsag ville det jo være mærkværdigt, hvis Justitsministeriet skulle lave en fuldstændig tilsvarende undersøgelse.

Derudover har jeg hidtil lagt til grund, at det, vi hører i DR's udsendelser, det, som betjente udtaler i den forbindelse, rejser så alvorlig en kritik, at vi er forbi det punkt at skulle ud og spørge betjentene, og at vi i virkeligheden skal tage det alvorligt. Og den måde, vi kan tage det alvorligt på, er ved at lave en tilsynsundersøgelse, der skal afdække, hvorvidt der er foretaget usaglig sagsbehandling

og dermed ulovlig sagsbehandling i forbindelse med henlæggelse af sager.

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ja, det er rigtigt, at virkeligheden nu har overhalet ministerens undersøgelse, men det er jo ikke ministerens skyld, kan man sige. Det er jo faktisk, fordi vi har været nogle partier, som har været optaget af at få det her undersøgt og derfor har indbragt en anmodning for Statsrevisorerne. Ministeren sagde på et meget tidligt tidspunkt, da vi havde det første samråd, at han ligesom ikke ville kaste sig ud i en spørgeskemaundersøgelse, og ovenikøbet vil han jo gerne undersøge et snævert område, men f.eks. ikke it-økonomisk kriminalitet, som måske er det sted, hvor der bliver vasket flest sager, har jeg en formodning om. Så kunne det ikke have været relevant at få lavet den her undersøgelse? Jeg ved godt, at den nu kommer et andet sted fra, men hvorfor er det, at det har været ministeren så magtpåliggende at blokere for den?

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Men med al respekt, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, er det jo ikke korrekt, hvad der bliver sagt. Når vi iværksætter en tilsynsundersøgelse, er det jo et af de væsentligste værktøjer, som myndighederne har i værktøjsskassen for at afdække, hvorvidt der har været usaglig sagsbehandling. Vi er skridtet videre end sådan en gallupspørgeskemaundersøgelse, fordi vi lægger til grund, at det, som Danmarks Radio beretter, og det, der bliver sagt, kan der være noget om snakken om, og så er det næste skridt jo nemlig at undersøge, om der så har været tale om usaglige hensyn i forbindelse med sagsbehandlingen, og at det derved har været i strid med retsplejeloven.

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men jeg mener, at en af udfordringerne er, at ministeren netop peger lygten derhen, hvor der er mindst at finde, nemlig på den personfarlige kriminalitet. Jeg ved godt, der har været en enkelt case omkring det, men ministeren ved sikkert ligesom jeg godt, at der, hvor det virkelig er relevant også at kigge ind, er i den it-økonomiske kriminalitet. Men ministeren har jo lige præcis designet sit tilsyn, så vi ikke får kigget ind i det her, og mon ikke det er, fordi ministeren godt ved, at her ligger et problem.

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Men den del er heller ikke korrekt, fordi det jo er en del af setuppet og i øvrigt også af, hvad der er aftalt, at man i fase to netop skal rette lygten hen på den it-relaterede økonomiske kriminalitet af grovere karakter.

Kl. 14:10

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er ligeledes til justitsministeren og bliver igen stillet af fru Karina Lorentzen Dehnhardt, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:10

Spm. nr. S 639 (omtrykt)

11) Til justitsministeren af:

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ministrene har ved flere lejligheder i forbindelse med politiets vask af sager sagt, at politiets prioriteringer skal være kendte for borgerne, mener ministeren, at de er det?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:10

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ministeren har ved flere lejligheder i forbindelse med politiets vask af sager sagt, at politiets prioriteringer skal være kendte for borgerne, mener ministeren, at de er det?

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:10

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet. Og igen tak til spørgeren for spørgsmålet. Det er jo klart, at den seneste tids kritik af politiets sagsbehandling tyder på, at det ikke i alle tilfælde er lykkedes at kommunikere tydeligt nok om politiets prioritering af sager. Det er jo netop også derfor, at jeg har tilkendegivet, at det er vigtigt med åbenhed om prioriteringerne fra politiets ledelse over for både borgere og medarbejdere.

Det er også baggrunden for, at Rigspolitiet har indledt drøftelser med politikredsene om politiets kommunikation om prioriteringer af politiets ressourcer i forhold til både borgere og medarbejdere. Rigspolitiet vil have et skærpet ledelsesmæssigt fokus på det, og det kan jeg naturligvis kun bakke op om. Samtidig har vi efter min mening jo også et politisk ansvar for at sikre tydelighed om, hvordan politiet skal bruge sine ressourcer.

Det er netop også i det lys, at vi i forligskredsen ved indgangen til 2024 gennemførte en markant forenkling af målsætningerne for straffesagsbehandlingen hos politiet og anklagemyndigheden, og her er vi som bekendt gået fra syv målsætninger om sagsbeholdninger og sagsbehandlingstider til to overordnede politiske målsætninger om sagsbehandlingstider. Målsætningerne er offentligt tilgængelige. Ændringen fra syv til målsætninger har været med til at mindske detailstyringen over for politikredsene og har givet et større lokalt handlerum. Ændringen har samtidig sikret, at målene er blevet mere meningsfulde for borgerne, da der i højere grad kommer fokus på den sagsbehandlingstid, borgerne oplever, særlig i de mest alvorlige straffesager.

Jeg synes kun, det er oplagt, at vi i de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale igen ser på styringen af politiet og anklagemyndigheden, og at vi i øvrigt drøfter politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling og prioritering af ressourcer. Det er en proces, vi starter op i det her forår, og noget, jeg ser frem til. Tak for ordet.

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for det. Nu sluttede ministeren af med at sige, at man ville kigge på den grovere økonomiske kriminalitet, og det er jo her, man skal spidse ører – for måske skulle man kigge på det, der ikke er grovere økonomisk kriminalitet og se, hvordan man prioriterer det.

Derfor vil jeg egentlig godt spørge om noget. For ministeren har afgivet nogle svar til mig, nogle folketingsvar, hvor han bl.a. siger, at henlæggelser godt kan bero på tabets størrelse, altså hvor mange penge man har mistet i en konkret økonomisk svindelsag. Mener ministeren af et ærligt hjerte, at borgerne kan siges at vide, hvilken størrelse af det lidte tab der afgør, om der indledes en efterforskning i den konkrete sag, og faktisk kan være udslagsgivende for, om deres sag overhovedet efterforskes?

Altså, hvis politiets prioriteringer skal være synlige for borgerne, kan man så sige, at borgerne ved, hvornår deres sager vil blive efterforsket, når det handler om it-økonomisk kriminalitet, som ikke er grov?

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:13

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Først og fremmest er der jo ikke nogen tvivl om, at vi står over for og midt i en kæmpe opgave, også for politiets vedkommende, med den meget hastigt voksende karakter af it-relateret kriminalitet, it-økonomisk kriminalitet, og der er jo især en masse små bedragerisager – en masse sager, hvor, i hvert fald så vidt vurderingen er, gerningspersoner sidder og gemmer sig i udlandet og det er meget organiseret.

Jeg tror, det er meget vigtigt at understrege, at selv om sager henlægges, indgår de jo stadig væk i det samlede efterforskningsbillede, særlig når det er, at man kan trække tråde og se sammenhænge og måske i øvrigt samle nogle sager op og lade det indgå i større efterforskninger af dem, der sidder og organiserer kriminaliteten.

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:14

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen hele den forklaring har jeg jo fået før. Men mener ministeren af et ærligt hjerte, at borgerne ved, præcis hvornår de kan forvente at der bliver efterforsket i deres sager? Det tror jeg nemlig ikke at borgerne ved.

Men så lad mig spørge på en anden måde: Hvor stort et økonomisk tab mener ministeren at borgerne skal lide, før der igangsættes en efterforskning af en sag om f.eks. it-økonomisk kriminalitet?

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:15

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg synes, det er afgørende, at man i politiet følger de regler og rammer, som vi jo i fællesskab herinde i Folketinget har fastsat i retsplejeloven, når det er, at man prioriterer de sager, som der helt åbenlyst må gøres og bliver gjort på daglig basis. Jeg hører heller ikke ordføreren, selv om det nogle gange kan lyde sådan, være grundlæggende uenig i, at politiet er nødt til at prioritere sine ressourcer, når man efterforsker sager. Og jeg synes, det er vigtigt, at

politiet altid vurderer en sag efter, hvad der er kendt, og de rammer og principper, der er foreskrevet i retsplejeloven.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:15

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nej, jeg er sådan set ikke uenig i, at politiet skal prioritere sagerne, men jeg er uenig i, at man spiller med fordækte kort og ikke fortæller borgerne, præcis hvordan de kan forvente at deres sager bliver efterforsket. Det er det, jeg har forsøgt at få ministeren til at forholde sig til; det går rimelig dårligt, og det kan jeg måske godt forstå.

I 2024 blev der anmeldt 42.000 sager om it-økonomisk kriminalitet, og der var 2.500 sager, der opnåede den luksus at blive efterforsket. Det er jo ret vilde tal for henlæggelser, må man sige. Vil ministeren afvise, at der blandt de titusinder af henlagte sager ikke er tilfælde, hvor vi rent faktisk kunne have fået fat på gerningsmanden og passet på borgernes penge? For vi skal huske på, at det er borgerne, der står med et økonomisk tab.

Kl. 14:16

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:16

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Nej, jeg tør under ingen omstændigheder garantere nogen i særlig de sager omkring it-kriminalitet om, at hvis man havde gjort noget mere i hver enkelt sag, så kunne man ikke have fundet frem til noget. Det følger jo af retsplejeloven, og det ved fru Karina Lorentzen Dehnhardt også godt, at politiet kan afvise en anmeldelse eller indstille en efterforskning i sager – det kan man faktisk også, når der er en kendt mistænkt – når der ikke findes grundlag for at indlede en efterforskning eller fortsætte en påbegyndt efterforskning. Og det kan jo f.eks. være i tilfælde, hvor det er, at videre forfølgning ikke kan ventes at føre til domfældelse, eller hvad der i øvrigt er foreskrevet i retsplejeloven.

Pointen er, at det er et kriminalitetsområde, som udvikler sig rigtig meget, og som er komplekst og derfor også stiller politiet over for nogle skarpe prioriteringer.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt fra Socialistisk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance, som stiller et spørgsmål til justitsministeren.

Kl. 14:17

Spm. nr. S 738

12) Til justitsministeren af:

Steffen Larsen (LA):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at man i Danmark kan blive retsforfulgt for at fortælle vittigheder?

Skriftlig begrundelse

Der henvises bl.a. til nyheden på dr.dk den 24. februar 2025: "Landsret stadfæster dom: Mand straffes for at dele racistiske vittigheder på nettet".

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt fra Socialistisk Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance, som stiller spørgsmålet ligeledes til justitsministeren.

Kl. 14:17

Steffen Larsen (LA):

Tak, hr. formand. Mener ministeren, at det er rimeligt, at man i Danmark kan blive retsforfulgt for at fortælle vittigheder?

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:17

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet, og tak til spørgeren for spørgsmålet. Lad mig starte med at sige, at det jo er selve kernen i vores demokrati, at vi har en fri og åben debat, også om de ting, som er svære, og som kan gøre ondt. Et demokratisk samfund skal værne om ytringsfriheden, ligesom et demokratisk samfund bør beskytte befolkningsgrupper mod trusler og forhånelser på baggrund af f.eks. deres tro.

Jeg synes overordnet, at vi i Danmark har et fundet en fornuftig balance mellem de hensyn, men det handler ikke om at kriminalisere holdninger. Dem er man berettiget til at have. Det handler om at beskytte udsatte grupper mod, at de holdninger bliver fremført på en truende eller forhånende måde.

Spørgeren har som begrundelse for sit spørgsmål henvist til en dom fra Vestre Landsret fra den 24. februar 2025, som bl.a. handler om udsagn om jøder. Jeg kan forstå på pressedækningen af sagen, at forsvareren til den tiltalte, der er blevet dømt i sagen, har udtalt, at de vil søge Procesbevillingsnævnet tilladelse til at indbringe sagen for Højesteret. Og jeg er, som jeg også tror at ordføreren er bekendt med, selvfølgelig som justitsminister generelt tilbageholdende med at udtale mig om den konkrete vurdering af sager, der er eller har været behandlet ved domstolene. Derfor vil jeg heller ikke tage stilling til den konkrete sag.

Men generelt gælder det jo, at vi har en vigtig dansk tradition for satire og humor. Det er en tradition, vi skal værne om, og som selvfølgelig har en vigtig plads i den offentlige debat. Nogle gange er det gennem humoren, at et budskab også kommer klarest igennem. Jeg tror dog også, at de fleste har hørt vittigheder, som knap nok var en vittighed, men bare en måde at sige noget nedsættende om jøder eller andre på. Hvornår en vittighed er rettet mod en gruppe, der er beskyttet efter racismeparagraffen, er af en sådan grovhed, at der er tale om en strafbar forhånelse, vil være en konkret vurdering, som sidste ende må foretages af domstolene. Tak for ordet.

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:19

Steffen Larsen (LA):

Jo, men nu er det jo ikke domstolene, der i første omgang har truffet afgørelsen om at slæbe manden i retten. Det er jo trods alt anklagemyndigheden, der er under justitsministeren, og det er også derfor, jeg spørger justitsministeren. Hvis jeg vil vide, hvad domstolene vil mene, vil jeg jo – alt efter om Procesbevillingsnævnet går med til – vente på, at sagen kom for Højesteret. Men jeg spørger ministeren, for det er egentlig interessant at vide, om man vil sende anklagemyndigheden efter flere folk, når det her er overstået, hvis nu Højesteret kommer frem til at kende manden skyldig.

For den her slags vittigheder, som han er dømt for, bliver delt rimelig tit på sociale medier, både som billeder, tegneserier og lignende. Der er gamle Hudibras-tegneserier, der bliver delt, og så er der også bare sådan nogle steder som YouTube, Netflix og lignende, hvor lignende vittigheder også bliver fortalt, også af danske personer. Og så må vi jo konstatere, at på den danske udgave af Netflix, som har en server i Danmark, så vidt jeg er orienteret om, ligger der bl.a. også Jimmy Carrs Dark Materials. Jeg vil anbefale justitsministeren at se det. Det er sjovt, men der er også virkelig stødende, racistiske kommentarer i det show, så jeg vil spørge, om man så også vil gå efter netop virksomheder som Netflix og lignende, altså gennem anklagemyndigheden, hvis det her skulle bringes til dom i Højesteret. For det er jo trods alt justitsministerens ressort.

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:21

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil igen sige, at jeg ikke vil gå ind i den konkrete sag eller den konkrete vurdering fra anklagemyndighedens side. Jeg har grundlæggende tillid til, at anklagemyndigheden forfølger de sager, som man mener kan føre til dom ved overtrædelse af vores straffelovsbestemmelser, og det er det, man har gjort i det her tilfælde.

Helt overordnet synes jeg jo til gengæld, at det grundlæggende er fornuftigt, at der er et strafferetligt værn derude, der f.eks. beskytter jøder mod den forhånelse eller trussel, som det kan være, hvis der groft bliver gjort grin med f.eks. drab af jøder. Det mener jeg er særlig vigtigt, også i den tid, vi lever i, hvor vi kan se, at antisemitismen desværre er i kraftig vækst.

Kl. 14:22

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:22

Steffen Larsen (LA):

Jeg tror, at vi alle sammen her i lokalet normalt er enige om, at antisemitisme er et problem. Det er der sådan set ikke nogen, der er i tvivl om, men nu er det jo den danske justitsminister, der er justitsminister i Danmark.

Jeg bemærker en ting, og det er, at svaret fra Justitsministeriet tidligere om, hvorfor man har anlagt den her sag, er, at det er på grund af en henvendelse fra de tyske myndigheder. Så kommer spørgsmålet lige pludselig til at handle om, at anklagemyndigheden begynder at operere efter tysk ordre, for vi har jo haft tradition for, at netop vittigheder og satire langt hen ad vejen var undtaget. Vi har aldrig set anklager i forhold til vittigheder og satire før, så er det den tyske justitsminister, der bestemmer i Danmark nu?

Kl. 14:22

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:22

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Nej, det er det ikke. Og igen vil jeg sige, at anklagemyndigheden rejser de sager, hvor man mener at der er sket en straffelovsovertrædelse, og hvor man mener, man kan løfte bevisbyrden på en sådan måde, at det kan føre til domfældelse. Og jeg må ærligt sige, særlig i de her tider, at jeg synes, det er positivt, at vi har et strafferetligt værn, der bl.a. beskytter jøder mod den antisemitisme, som er i kraftig vækst.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:23

Steffen Larsen (LA):

Det er jo bare det her med, at det er en tysk henvendelse, der får danske myndigheder til at gribe ind over for en hjemmeside med vittigheder; det er det, der kan undre mig. Altså, sidste gang vi havde tyskere, der klagede til danske myndigheder og fik stoppet noget, var det PH's revuer, tilbage i slutningen af 1930'erne, som skulle udsættes for censur, og der brugte man jo også lignende lovgivning til at få stoppet noget af det. Jeg synes bare, at der er nogle problemer ved, at man på den måde følger udenlandske myndigheders krav, når de har meget strengere lovgivning, når vi normalt ikke er gået efter satirikere og folk, der laver vittigheder.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:24

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror, det er vigtigt at sige, at satire og humor spiller en meget vigtig rolle i den offentlige debat. Men satire og humor – det ved vi jo fra historien, også fra de allermørkeste kapitler i historien – kan jo også være kraftigt medvirkende til at sprede f.eks. antisemitisme, og derfor må det bero på en konkret vurdering. Uanset hvem det er, der gør myndighederne opmærksomme på, at der måske kan være en straffelovsovertrædelse, er det jo afgørende, at anklagemyndigheden ud fra en konkret vurdering vurderer, om det er en sag, man mener er en overtrædelse af straffeloven, og om der er tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag til, at det kan føre til domfældelse.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti, som stiller spørgsmålet, og det er ligeledes til justitsministeren. Værsgo.

Kl. 14:24

Spm. nr. S 794

13) Til justitsministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Vil ministeren undersøge, om Henriette Aabenhuus' død er et eksempel på, at politiet har arbejdet under pres for at lukke sager, hvorfor politiet konkluderede efter blot 3 timer, at der var tale om et selvmord?

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:25

Mette Thiesen (DF):

Tak, formand. Efter den tidligere spørger får man helt lyst til at synge »Man Binder Os På Mund Og Hånd«. Nå, det skal jeg nok skåne alle for.

Jeg vil egentlig gerne spørge ministeren, om ministeren vil undersøge, om Henriette Aabenhuus' død er et eksempel på, at politiet har arbejdet under pres for at lukke sager, hvorfor politiet konkluderede, efter blot 3 timer, at der var tale om et selvmord.

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det. Inden jeg går til besvarelse af selve spørgsmålet, føler jeg mig lige kaldet til at svare på den indledende bemærkning. Der vil jeg sige, at Dansk Folkeparti har været et af de partier her i Folketinget, der siden den 7. oktober 2023 har krævet og ønsket sig flest mulige straffesager for bl.a. antisemitisme rejst. Og vi kan jo se i mange forskellige sager, at anklagemyndigheden jo rent faktisk også forfølger det, så jeg havde ikke forestillet mig, at det var et punkt, hvor ordføreren og jeg skulle være uenige. Nå, det var ikke det, jeg skulle svare på; jeg skulle svare på det andet spørgsmål, og tak for spørgsmålet.

Det her vedrører en sag, som vi tidligere har haft lejlighed til at drøfte i Folketingssalen, og som jeg også gav udtryk for dengang, har det gjort et enormt stort indtryk på mig at læse om denne sag. Det er jo altid tragisk, når et ungt menneske afgår ved døden, uanset hvad årsagen måtte være, og jeg har en meget, meget dyb medfølelse med familien til den her unge kvinde, som drejer sig om.

Jeg er som justitsminister af principielle grunde meget tilbageholdende med at udtale mig om konkrete sager, der er eller har været under behandling hos myndigheder på mit område. Jeg har løbende sendt skriftlige svar til Folketinget, hvor Rigspolitiet og Rigsadvokaten har redegjort nærmere for den konkrete sag, herunder også politiets efterforskning af sagen, og der er i de skriftlige svar bl.a. redegjort for politiets beslutning om at stoppe efterforskningen i sagen, og det er en beslutning, som også flere gange også har været påklaget til statsadvokaten.

I alle tilfælde har Statsadvokaten tiltrådt politiets afgørelse, og der bliver i spørgsmålet spurgt ind til, om jeg vil undersøge, om den konkrete sag er et eksempel på en sag, hvor politiet har arbejdet under pres for at lukke sagen.

Som jeg også tidligere har tilkendegivet, tager jeg den seneste tids kritik af politiets sagsbehandling meget alvorligt, og det er også derfor, jeg har besluttet, at statsadvokaterne skal gennemføre en tilsynsundersøgelse af politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager. De sager, der udtages til gennemgang tilsynsundersøgelsen, er sager, som ikke tidligere har været genstand for klagebehandling. Tilsynsundersøgelsen vil således fokusere, hvor statsadvokaterne ikke tidligere har taget stilling til, om der er foretaget tilstrækkelig efterforskning af sagen. Tak for ordet.

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:27

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Jeg skal være ærlig og sige, at sagen, som vi drøfter i dag igen, og som jeg har stillet rigtig mange spørgsmål til ministeren om tidligere, er en sag, som jeg ikke rigtig kan lægge fra mig. Det kan jeg ikke, fordi der er så mange ting, der strider imod al sund fornuft, i forhold til hvad det egentlig er, der er foregået. Nu skal jeg slet ikke begynde at tage forskud på det næste spørgsmål, som jeg også har til ministeren, men det er bare en sag, hvor der er så mange ting, der tilsiger, at det ikke er selvmord, eller hvor man i hvert fald som minimum kan sætte kraftigt spørgsmålstejn ved det. Det er egentlig derfor, jeg nævner den for ministeren igen.

Vi er jo sådan set enige om – det har jeg også sagt fra start af – at det jo ikke er den enkelte betjent, der har et ønske om at henlægge sager. Det er jeg fuldstændig overbevist om. Det er, fordi man er

Kl. 14:25

presset på ressourcer, og fordi man er, ja, presset i politiet og måske også får det oppefra, altså fra en leder, at nu skal man simpelt hen vaske de her sager osv. Men jeg synes, det er relevant at bringe den her sag op igen, fordi vi netop har drøftet det her med vask af sager og det her med henlæggelse af mange sager, og fordi det er en sag, som efterfølgende også har været så velundersøgt og velbelyst, og hvor jeg tror at langt de fleste, der har set den dokumentar om den her sag, sidder tilbage med et stort spørgsmålstejn, i forhold til hvad det egentlig var, der skete.

Så med det in mente kunne ministeren så ikke forestille sig, at man kunne gå ind og genåbne sagen og måske kigge på, om der var nogle ting her, som man kunne have gjort anderledes?

Kl. 14:29

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:29

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg forstår ganske udmærket, også når der har været bragt en dokumentar om den konkrete sag, at det her jo er noget, der bliver ved med at vække interesse. Jeg har jo ikke selv været involveret i efterforskningen, men det, jeg kan konstatere, hvor tragisk den her sag end er, er, at det flere gange har været påklaget til statsadvokaten, og at statsadvokaten i alle tilfælde efter at have kigget på sagen igen har tiltrådt politiets afgørelse. Derfor har jeg ikke noget som helst grundlag for at betvivle den afgørelse eller for den sags skyld politiets efterforskning af sagen.

Kl. 14:30

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:30

Mette Thiesen (DF):

Grunden til, at jeg nævner det, er også, at der er kommet rigtig mange ting til. Der har været retsmedicinere ude. Jeg nævner jo også i det næste spørgsmål, som jeg nu alligevel tager forskud på, at der er lavet den her rapport, som viser, at nogle af de ting, som står i politiets rapporter om undersøgelsen af den her sag, bare er usandsynlige. Mig bekendt har man undersøgt politiets arbejde. Man har ikke taget de nye ting med ind i betragtningerne, når man har lavet de her vurderinger. Det er derfor, jeg spørger ministeren, om ministeren ikke med tanke på, at vi jo desværre har set eksempler på, at der er nogle sager, der er blevet vasket, mener, at det her ville være en rigtig god sag at tage op, så vi siger, at den er vi nødt til at kigge på en gang til.

Kl. 14:31

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:31

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg har jo ikke nogen som helst grund til at betvivle de oplevelser, som politifolk fortæller om i Danmarks Radios dokumentar om henlæggelser. Jeg lægger til grund, at de politifolk stiller sig frem af gode årsager. Det er også derfor, vi nu har besluttet at indlede en tilsynsundersøgelse og se på, om der overhovedet er eksempler på en usaglig sagsbehandling, der fører til henlæggelse af sager.

I den konkrete sag her, som er dybt tragisk, henholder jeg mig til, at det flere gange har været påklaget, og at statsadvokaten altså har tiltrådt politiets behandling af sagen.

Kl. 14:32

Kl. 14:34

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:32

Mette Thiesen (DF):

Tak. Jeg er sådan set enig i, at vi skal have undersøgt det her med vask af sager. Jeg har også ministeren i samråd igen her i næste uge om det her med vask af sager, for det er ikke noget, som betjentene selv vil. Det er noget, som i langt overvejende grad, efter hvad vi kan høre på betjentene i hvert fald, kommer fra ledelsen, fordi man skal opfylde nogle måltal osv. Så det er bare ekstremt vigtigt.

Men vi har også talt om til det sidste samråd, vi havde om det her, om vi kunne gå ind og kigge på nogle af de sager, hvor det sådan lidt skriger til himlen, at der er noget, der er lidt mærkeligt. Og det virker, som om den er blevet lukket meget, meget hurtigt. Det er derfor, jeg spørger ministeren, om ministeren kunne overveje, at det her så skulle være en af de sager.

Kl. 14:33

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det er jo netop også det, vi gør med den tilsynsundersøgelse, vi har iværksat. I den konkrete sag, der spørges ind til, har den jo netop været påklaget til statsadvokaten flere gange, og statsadvokaten har fundet frem til det samme resultat, og hvis der skulle have været en usaglig henlæggelse af den her tragiske sag, havde statsadvokaten jo sendt den retur til politiet. Men det har statsadvokaten altså ikke fundet grundlag for og har derfor tiltrådt politiets afgørelse. Det ændrer ikke ved, hvor dybt tragisk det selvfølgelig er for familien, der jo er pårørende til den her unge kvinde.

Kl. 14:33

Formanden (Søren Gade):
Tak for det. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål bliver ligeledes stillet til justitsministeren, og det er ligeledes af fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:33

Spm. nr. S 796

14) Til justitsministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Hvad mener ministeren om, at en rapport fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) viser, at det ville være usandsynligt, at Henriette Aabenhuus ville kunne blive stående i den position, som hun blev fundet i, hvis hun havde begået selvmord, og er ministeren tilfreds med sagsbehandlingen i denne tragiske sag?

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:33

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, formand. Hvad mener ministeren om, at en rapport fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) viser, at det ville være usandsynligt, at Henriette Aabenhuus ville kunne blive stående i den position, hun blev fundet i, hvis hun havde begået selvmord, og er ministeren tilfreds med sagsbehandlingen i denne tragiske sag?

Kl. 14:34

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet, og igen tak for spørgsmålet. Som nævnt i min besvarelse på det andet spørgsmål om den samme sag er jeg som justitsminister meget tilbageholdende med at udtale mig om konkrete sager, der enten er eller har været under behandling hos myndigheder på mit område. Spørgsmålet om, hvordan en konkret sag skal efterforskes, og hvorvidt der er begået et strafbart forhold, er jo et spørgsmål for myndighederne og ikke for os politikere, og jeg mener, det vil være meget uhensigtsmæssigt, hvis vi politikere begynder at sagsbehandle konkrete sager her i Folketinget.

Til gengæld har jeg af flere omgange oversendt skriftlige besvarelser til Folketinget, også med bidrag fra myndighederne, hvor der er redegjort nærmere for den konkrete sag, herunder også politiets efterforskning af sagen, og hvis der er yderligere konkrete spørgsmål til sagen, vil myndighederne på Justitsministeriets område naturligvis meget gerne stille sig til rådighed for at besvare det. Tak for ordet.

Kl. 14:35

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:35

Mette Thiesen (DF):

Tak for svaret. Jeg har talt med Henriette Aabenhuus' mor, jeg har skrevet sammen med hende, og det er i hvert fald ikke svært for mig selv som mor at sætte mig ind i, hvor svært det må være, når ens datter bliver fundet på den her måde, og når man så både undervejs i processen har syntes, at der var nogle ting, der var mærkelige, men man også efterfølgende kan se, at der er fagpersoner, der er ude at sige, at det her f.eks. slet ikke ville kunne lade sig gøre, eller at det rent retsmedicinsk slet ikke hænger sammen eller andet.

Grunden til, at jeg nævner den her konkrete sag igen, og at jeg også tager den op i forbindelse med de her såkaldt vaskede sager, er jo, at det er sådan en sag som den her, der gør, at danskerne sidder og tænker, om vi egentlig har et velfungerende retssystem, om vi har et system, hvor politiet kommer, når man kalder, og de opklarer de forbrydelser, der er, altså når der tilsyneladende er så mange ting, der stritter i alle mulige retninger. Og det er egentlig derfor, sagen er blevet lidt principiel for mig. For jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at vi ikke skal sagsbehandle herinde i Folketinget, og at vi skal lave Danmarks lovgivning, og gerne en lovgivning, som er god, konkret og godt lavet, men at vi også er nødt til at reagere, hvis vi hører om nogle ting, som faktisk gør, at den her generelle tiltro til retssystemet osv. kan vakle, og det synes jeg godt at den her sag kan vise.

Så jeg kan godt forstå det, når man har set den her dokumentar, og når man som Henriettes mor har siddet og fulgt med fra sidelinjen og har set, hvordan der er så mange eksperter, der udtaler, at der her er nogle ting, der er helt skæve, og det er absolut ikke en kritik af de enkelte betjente. For jeg er helt overbevist om, at de gør det så godt, de kan. Men grunden til, at jeg nævner det, er jo, at det godt kunne være, at det netop havde været en af de sager, som man havde lukket lidt hurtigere, end det egentlig ville have været tilfældet, hvis man havde efterforsket den på en anden måde. For vi har jo netop set de her eksempler med vask af sager, og det er sådan set derfor, jeg igen bringer det op for justitsministeren.

Kl. 14:37

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:37

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Spørgeren må endelig ikke forstå det sådan, at jeg kritiserer, at spørgeren bringer det op her, ligesom jeg i øvrigt også har den allerstørste forståelse for, at familien selvfølgelig forfølger det alt det, hvad man kan, for at prøve at finde nogle svar om de bagvedliggende årsager til det her dødsfald. Jeg håber jo så også tilsvarende på en forståelse for, at jeg som justitsminister ikke kan gå ind i sådan en konkret sagsbehandling.

Jeg kan henholde mig til, at det her jo er en afgørelse, der har været påklaget til statsadvokaten af flere omgange, og hvor man hver gang, man har genbesøgt at kigge på sagen, har tiltrådt den afgørelse, der var fra politiets side. Så jeg har ikke noget som helst grundlag for ikke at stole på de afgørelser, også når det har været påklaget flere gange. Det ændrer igen ikke ved, hvor dybt tragisk den her sag er på alle leder og kanter.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:38

Mette Thiesen (DF):

Det er vi også helt enige om, og nu kommer jeg nok til at gentage mig selv en lille smule. Men grunden til, at jeg også nævner sagen, er jo, at der tidligere i forbindelse med det sidste samråd om det her med vask af sager blev nævnt nogle konkrete sager, hvor man kan sætte spørgsmålstegn ved, om det var nogle af de her vaskede sager, altså om de – i gaseøjne – blev opklaret for hurtigt, om de blev lukket ned for hurtigt, og om der ligesom har været den behandling af sagen, som det krævede. Jeg synes jo egentlig bare, fordi vi faktisk efterfølgende har kunnet se, at der er kommet så mange, der har sagt, at det her ikke er gjort ordentligt, at sagen her står som en meget principiel sag. Så kan ministeren ikke godt se det?

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:39

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det forstår jeg ganske udmærket godt, og det er jo selvfølgelig også det, som den her tilsynsundersøgelse kommer til at kaste lys på, altså om der særlig i de sager om personfarlig kriminalitet har været et tegn på eller et mønster, der tyder på – det er jo det, der er anklagen i DR's dokumentar – at der sker en usaglig sagsbehandling, som fører til henlæggelse af sager. Ja, jeg har en grundlæggende en meget, meget stærk tillid til både politiet og for den sags skyld også statsadvokaterne, men ikke desto mindre synes jeg også, at den kritik, der er rejst, er så alvorlig, at det selvfølgelig skal undersøges grundigt.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:40

Mette Thiesen (DF):

Det er jeg sådan set enig i. Jeg tror gerne, jeg ville gå grundigere til værks end det, som ministeren foreslog, men det synspunkt fra min side er ministeren også er bekendt med. Jeg har også fuld tillid til betjente i det danske politi – det skal jeg være fuldstændig ærlig og sige – men jeg har ikke fuld tillid til alle i politiledelsen og slet ikke den øverste ledelse, og det har jeg sådan set også sagt tidligere. For jeg synes, det virker meget, meget mærkeligt, når der er så

mange betjente, der er ude at sige, at der altså sker en systematisk vask af sager, og når man så har en øverste ledelse, der siger, at det har de aldrig hørt om. Det tror jeg simpelt hen ikke på.

Men kommer ministeren, når det drejer sig om den her konkrete sag eller andre sager, hvor man måske tror at der har været tale om vask af sager, til at sige, at dem tager man op igen?

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren med et afsluttende svar.

Kl. 14:40

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Igen vil jeg jo, hvad angår den konkrete sag, som jo er dybt, dybt tragisk, sige, at den har været påklaget til statsadvokaten af flere omgange, som alle de gange, man har genbesøgt og kigget på det, ikke har fundet grundlag for at omstøde politiets afgørelse, og jeg har ikke noget grundlag for at betvivle sagligheden af den vurdering.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til justitsministeren, og tak til fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er til udlændinge- og integrationsministeren, og det er stillet af fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 14:41

Spm. nr. S 781

15) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Samira Nawa (RV):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at unge danskere født i udlandet føler sig nødsaget til at søge om bevis for bevarelse af statsborgerskab inden det fyldte 22. år, selv om de ikke er omfattet af indfødsretslovens § 8?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Min mor var udsendt som diplomat af den danske stat, da jeg blev født. Nu risikerer jeg at blive de facto statsløs« fra berlingske.dk den 16. februar 2025.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:41

Samira Nawa (RV):

Tak. Mener ministeren, at det er rimeligt, at unge danskere født i udlandet føler sig nødsaget til at søge om bevis for bevarelse af statsborgerskab inden det fyldte 22. år, selv om de ikke er omfattet af indfødsretslovens § 8?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren til besvarelse.

Kl. 14:41

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for det. En dansk statsborger, som er født i udlandet, mister sit danske statsborgerskab, når den pågældende fylder 22 år, hvis personen aldrig har boet i Danmark eller opholdt sig i Danmark under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark. Det følger af indfødsretslovens § 8. Reglen indebærer, at man automatisk fortsætter sit danske statsborgerskab, hvis man ikke inden det 22. år har haft bopæl i Danmark eller bevaret en vis tilknytning til landet.

En dansk statsborger, der er født i udlandet, men som derimod forud for sit fyldte 22. år f.eks. har taget bopæl i Danmark, vil derfor ikke fortabe sit danske statsborgerskab og skal derfor heller ikke søge om at bevare det. Der vil dog være nogle sammenhænge, hvor det er praktisk at have et bevis for, at man har bevaret statsborgerskabet. Det gælder f.eks., hvis man skal have udstedt eller fornyet et pas i udlandet. Jeg har selvfølgelig forståelse for, at en person, der har været dansk statsborger siden sin fødsel, kan opleve det som urimeligt at blive henvist til at søge om et bevis for sit danske statsborgerskab, men jeg synes ikke, at det er urimeligt, at myndighederne stiller krav om, at en person rent faktisk kan dokumentere sit danske statsborgerskab, eksempelvis i forbindelse med udstedelse af et dansk nationalitetspas.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:42

Samira Nawa (RV):

Tak. Når jeg spørger ministeren om det her, er det jo bl.a., fordi en ung kvinde ved navn Madeleine Steenberg Williams har skrevet et indlæg i Berlingske, og hun beskriver sin egen situation, og hun er jo ikke alene med den. Hendes største brøde er at være født i udlandet af en dansk kvinde, som var udsendt og gjorde tjeneste som diplomat for Danmark. Det gør jo nu, at Madeleine her står i en situation, hvor hun skal søge om at bevare sit danske statsborgerskab, og der møder hun en sagsbehandlingstid på 13-15 måneder.

Mit spørgsmål er, om ikke det burde være muligt at tilrettelægge den her bevisførelse, som man jo skal, på en anden måde, f.eks. gennem opslag i CPR-registeret, så man ikke skal vente de her mange måneder, op til mere end 1 år, som det er tilfældet her. For det handler jo om, hvordan vi behandler børn af udsendte diplomater – diplomater, som tager af sted i fædrelandets tjeneste og jo så får børn i udlandet.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:44

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Først vil jeg sige, at hvis man bor i Danmark, skal man ikke søge om at opretholde sit danske statsborgerskab, uanset hvor man er født henne. Hvis man har dansk indfødsret fra fødslen, vil man, uanset om man er født i udlandet eller i Danmark, hvis man bor i Danmark i sit 22. år, bevare det automatisk. Det, der kan være situationen, er, at man er bosiddende i udlandet i sit 22. år, og der har vi hidtil haft den praksis, at man har kunnet søge fra det 21. år. Nu har vi ændret det, så man kan søge, fra man er 20 år gammel, også i anerkendelse af, at sagsbehandlingstiden er meget langt.

Jeg vil her også bare for en god ordens skyld sige, hvis der var nogen, der skulle lytte med, er det ikke er sådan, at man, hvis sagsbehandlingen går ud over ens 22. år, så mister sit statsborgerskab. Det vil selvfølgelig blive fastholdt, indtil sagen afgjort.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:44

Samira Nawa (RV):

Der er jo nogle mennesker, som måske har dobbelt statsborgerskab, hvor det kan give mening i en eller anden forstand, at man gensøger om sit danske statsborgerskab. Men der er jo også nogle

mennesker som f.eks. Madeleine, som jeg fremhæver her, der alene har det danske statsborgerskab. Og i den situation synes det jo endnu mere urimeligt. Danes Worldwide er en organisation, som hjælper danskere i udlandet – også med at vende tilbage til Danmark, når de ligesom kommer hjem og skal skabe en tilknytning til Danmark igen. De peger på, at man ikke bliver oplyst om reglen her, hvis man er berørt af reglen. Hvad vil regeringen gøre for at oplyse yderligere?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:45

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

For så vidt angår folk, der er bosat i udlandet med et dansk statsborgerskab, altså indfødsret, er det jo svært at oplyse om det, fordi vi ikke har et fuldstændigt overblik. Der er jo eksempelvis en stor gruppe af somaliere, som fik statsborgerskab i 1990'erne, og som nu slet ikke har nogen tilknytning til Danmark. Men det, som vi i hvert fald har gjort, er at sikre, at der i det danske nationalitetspas, man har, står på side 2, hvad der er gældende regler for at sikre sig en fastholdelse af sit statsborgerskab ved det fyldte 22. år.

Jeg vil også sige – jeg vil bare også gentage – at man ikke mister sit statsborgerskab, fordi sagsbehandlingstiden er lang. Så længe man har søgt i inden sit 22. år, vil man ikke miste sit statsborgerskab.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren med det afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:46

Samira Nawa (RV):

I sit første svar nævnte ministeren, at der skulle være en række krav, som man også blev mødt af. Jeg tænker heller ikke, at vi skal fjerne den her regel, men man kunne jo godt ændre den til det, som man f.eks. gør i Finland, hvor bare det, at man søger, er en aktiv tilkendegivelse af, at man fortsat ønsker at være finsk i deres tilfælde, og det kunne jo så være dansk for Danmarks vedkommende, og det er så nok til, at man får forlænget sit statsborgerskab, i stedet for at man skal ud og have den her lange sagsbehandling. Var det en mulighed?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren med den afsluttende besvarelse.

Kl. 14:46

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Det mener jeg også er tilfældet for de fleste, der søger, i og med at kravet i dag er, at man inden sit 22. år enten skal have boet sammenlagt i Danmark i 3 måneder eller opholdt sig i Danmark i sammenlagt 1 år. Og for folk, der tager på ferie i Danmark, hvis man nu gør det, vil det ene år jo være overskredet, så det vil man jo have opfyldt. Så for alle de mennesker vil det være sådan, at det øjeblik du søger, er du ligesom – hvis du opfylder kravene, hvad de fleste jo gør – sikret mod at miste det. Men der er jo nogle, som har dansk statsborgerskab, fordi de har fået det fra deres forældre, og som har boet i udlandet og ikke har nogen tilknytning til Danmark. Der synes jeg egentlig, det er fair nok, at man siger, at man ikke sådan opretholder det generation for generation, hvis man ikke har nogen som helst tilknytning til Danmark.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til udlændinge- og integrationsministeren, og tak til fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Det næste spørgsmål er til ministeren for grøn trepart og stillet af hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:47

Spm. nr. S 764

16) Til ministeren for grøn trepart af:

Kim Edberg Andersen (DD):

Hvordan mener ministeren at man »skræmmer« ulven væk fra de byer, som lige nu oplever stor usikkerhed på grund af ulve, som vandrer rundt om aftenen?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Regeringen vil skyde flere ulve i Danmark« bragt på nyheder.tv2.dk den 26. februar 2025.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 14:47

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, formand. Hvordan mener ministeren at man »skræmmer« ulven væk fra de byer, som lige nu oplever stor usikkerhed på grund af ulve, som vandrer rundt om aftenen?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:48

Ministeren for grøn trepart (Jeppe Bruus):

Tak for spørgsmålet. Som jeg efterhånden tror jeg har svaret en del gange offentligt, og det her er jo sådan set også offentligt, når det foregår i den her fine sal, så mener jeg jo, der skal være en balance. Vi har fået ulvene ind, og de kommer til at være der, indtil de ikke er der længere, og vi skal finde en balance, hvor der er plads til ulvene, men hvor de jo ikke skal rende rundt inde i byerne, og hvor vi også skal passe godt på vores får og andre ting. Det er det, jeg arbejder for. Og i den balance kommer danskernes tryghed for hensynet til ulven. Det vil jeg gerne slå fast. Jeg har derfor bedt mit ministerium om at endevende reglerne og undersøge, hvordan vi kan få flere værktøjer til at overvåge og regulere ulven. Lige nu ser vi på forskellige tiltag, der kan guide ulven uden om de bebyggede områder.

For nu at svare helt konkret på det her med at »skræmme« ulven væk vil jeg sige, at i sidste uge begyndte Naturstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø at opfordre til, at man undlader at fodre vildtet i området. Når ulven er tæt på byen i Oksbøl, er det nemlig, bl.a. fordi deres føde, altså kronvildtet, også befinder sig her. I den her uge sættes rævelys op omkring Oksbøl. Rævelys udsender lysblink i forskellige farver på vilkårlige tidspunkter, og på den måde efterligner de dermed en person, der går med en lommelygte. Det hjælper til at holde ulve og ræve væk om natten. Opsætningen af rævelys sker i dialog med lokale beboere, og myndighederne gør også mere for at opfordre folk til at bidrage med observationer af ulven, så vi på den måde kan overvåge den. Der er jo en del observationer af ulve, kan man se i medierne og på de sociale medier, og jeg vil også gerne her opfordre til, at man faktisk bruger de kanaler til at få det ind, så man dermed har et samlet overblik over de observationer, der er. Jeg arbejder også med myndighederne for at kigge på, hvad vi kan tage af yderligere tiltag for at skræmme ulven bort. På den længere bane, og det tror jeg også ordføreren er bekendt med, arbejder jeg for, at man også på EU-plan får bedre muligheder for at regulere ulven. Vi regulerer jo

også al muligt andet vildt, og derfor er vi også meget tilfredse med, at Kommissionen i sidste uge spillede ud og sagde: Okay, vi vil godt ændre det beskyttelsesniveau, der har været i Bernkonventionen, og også i forhold til det europæiske habitatdirektiv. Tak.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Spørgeren.

Kl. 14:50

Kim Edberg Andersen (DD):

Bare lige for at tage det med EU først vil jeg sige, at problemstillingen i forhold til EU jo er, at de holder dumstædigt fast i, at Danmark stadig væk skal have en levedygtig bestand. Det, der kunne være interessant, hvis EU ville løse det her, så danskerne også kunne løse det, var, at man tog det som en europæisk bestand, og at det var, når den var levedygtig. For jeg tror, det er mellem 70 og 80 ulve, man har nu, og nu får de hvalpe lige om lidt, og så er der nok 90 næste år, og på et eller andet tidspunkt bliver den bestand levedygtig, og til den tid må vi jo så gerne regulere, altså når det er en levedygtig bestand. Så der er Kommissionen ikke kommet med noget nyt nu. Altså, de har jo lidt sagt det samme som før.

Jeg havde jo håbet på, at det sådan lidt mere var en minister, der tænkte, at han som socialdemokrat ville gøre det. Han ved jo, at jeg synes, at han som socialdemokrat er skræmmende i sig selv, altså alene det, at man er socialdemokrat. Så jeg så jo for mig, at man sendte en socialdemokrat ud og skræmte ulven. For virkeligheden er bare den, at rævelys er superfint, men at det jo er lidt den samme historie, som man fik, dengang vi skulle fortælle befolkningen: I kan være trygge, for vi laver ulvesikre hegn, så løsningen er 110 cm med tre tråde. Alle, der bare har haft en stor labrador, ved, at det kommer de over, og til dem, der er i tvivl, vil jeg sige, at en ulv er noget større end en labrador. Så ser vi jo problemstillingen, og når ulven så har spist folks får tre-fire gange, så er det en problemulv, og så må vi regulere. Det er fuldstændig korrekt, men ministeren svarer bare ikke på, hvad vi gør.

Lige nu i Oksbøl er løsningen så, at man holder op med at fodre kronvildtet, for så kommer de ikke derind. Men når man ser nogle af de videoer, hvor en ulv f.eks. følger ret tæt efter en hest, tror jeg det var, eller to heste, så ser man jo problemstillingen i forhold til skyheden, for er problemstillingen i Danmark ikke, at ulve simpelt hen bliver udsat for for mange mennesker og menneskelig påvirkning? De vænner sig jo til det, og derfor vænner de sig jo lige nøjagtig også til de her rævelys. For på et eller andet tidspunkt finder ulven ud af, at det godt kan være, at der går en med en lommelygte ude i skoven – det er jo det, det her skal simulere – men at det ikke er farligt, og så går den tættere på. Den er jo en predator, den har ikke andre fjender, og nysgerrighed er noget, der driver ulve.

Så vi prøver lige en gang til: Hvad mener ministeren at ministeren vil gøre, ud over rævelys, for at vi skræmmer ulven væk fra byerne?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:52

Ministeren for grøn trepart (Jeppe Bruus):

Det var en hel stribe af spørgsmål og kommentarer, og noget af det er simpelt hen ikke rigtigt. Hvis vi bare tager det med EU først, vil jeg sige, at når man ændrer beskyttelsesniveauet for ulven i EU's habitatdirektiv, så er det det, der giver os mulighed for at regulere ulven, når der er en levedygtig bestand. Så det er ikke rigtigt at sige, at det ikke ændrer noget.

Jeg har arbejdet for det, for det betyder faktisk noget. Vi har ændret i Bernkonventionen. Vi arbejder for, at det kommer ind i habitatdirektivet. Det er den forandring, der gør, at man får mulighed for at regulere ulven, ligesom vi regulerer alt muligt andet vildt. Det, jeg så arbejder for – og det er jo sådan set noget, jeg tror ordføreren har hørt mig sige, for det er også det, ordføreren siger nu – er så, at det ikke stopper der, for vi skal også se på, hvordan vi skal regulere det som en del af den nordeuropæiske ... det kan simpelt hen ikke passe, at jeg ikke har mere tid, formand. Jeg må vel have lige så meget tid som spørgeren. Altså, jeg kan næsten ikke nå at svare. (*Tredje næstformand* (Karsten Hønge): Jeg synes, ministeren får rigeligt med tid). Ej, det synes jeg overhovedet ikke. Jeg skal nok gøre det hurtigt færdigt, men det var altså det med at arbejde for, at det bliver en del af den nordeuropæiske bestand.

Så er der som nummer to ting det der med skyhed. Altså, hvis en ulv hopper over et ulvesikret hegn mere end en gang, er det en problemulv, som skal reguleres. Så det er ikke tre-fire gange. Til det der med, at det naturlige for ulven er ikke at være sky, må man sige, at alt det, eksperterne siger, er, at ulven *er* sky, og det er klart, at hvis den holder op med at være sky, er det en problemulv, og så skal den jo sådan set væk. Og så må spørgeren stille spørgsmålet igen, og så skal jeg gerne uddybe det med at skræmme den væk.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Jeg skal bare sige, at i de indledende bemærkninger har både ministeren og spørgeren 2 minutter. Herefter er det 30 sekunder. Som en særlig service er der ovenikøbet opstillet sådan et lille apparat nede foran ministeren, hvor man kan følge tiden.

Men nu er det så spørgeren med 30 sekunder.

Kl. 14:54

Kim Edberg Andersen (DD):

Det med den levedygtige bestand er fuldstændig rigtigt. Før måtte vi ikke regulere, men vi har altid måttet regulere problemulve. Problemstillingen med at lave en ændring i, hvor beskyttede de er, handler om, at vi jo stadig væk ikke må regulere det, for vi har ikke en levedygtig bestand. Vil ministeren svare på, hvordan han ellers vil skræmme ulvene væk i byområderne ud over med de her rævelygter?

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:54

Ministeren for grøn trepart (Jeppe Bruus):

Tak for det. Nu fokuserer vi lige på det. Det er også derfor, jeg ikke oversender det med rævelys. Jeg siger bare, at vi løbende er i gang med at se på, hvordan vi skræmmer ulven væk fra de steder, hvor mennesker bor. Det er det, jeg har sat mit system til at arbejde med. Det er faktisk nyt, at man så sætter de her rævelys op for at bortskræmme ulven. Og jeg kigger på en række andre tiltag for at finde ud af, hvordan vi gør det. For ulven skal ikke være der, hvor mennesker bor.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren for en afsluttende bemærkning.

Kl. 14:54

Kim Edberg Andersen (DD):

Det er simpelt hen så dejligt, at ministeren nærmest er blevet danmarksdemokrat her til sidst, for selvfølgelig skal ulven ikke være der, hvor mennesker bor, og det er jo det, Danmarksdemokraterne

siger. Der bor mennesker i stort set hele Danmark, så vi skal jo ikke have ulve i Danmark. Så der var det tæt på, at ministeren var enig med mig. Det er jeg sikker på at han ikke er, når han får sine 30 sekunder.

Det, der er problemstillingen med ulvene lige nu, er, at de holder op med at være sky over for mennesker. Og jeg håber, at ministeren vil tage det positivt ned og arbejde mere for, at ulvene bliver set mere som en europæisk bestand, for det ville løse rigtig mange problemstillinger, i forhold til at Danmark simpelt hen er for lille et land til et dyr som ulven, som jo vandrer så langt, som ulve nu gør.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren for en afsluttende besvarelse.

Kl. 14:55

Ministeren for grøn trepart (Jeppe Bruus):

Så nemt slipper du ikke. Altså, her er der jo faktisk tale om, at Danmarksdemokraterne bliver socialdemokrater, for det, som spørgeren siger, er jo alt det, jeg som socialdemokratisk minister har sagt nu i lang tid. Og tak for at bakke op om ministerens synspunkter, nemlig for det første at vi skal have mulighed for at se ulven som en del af den nordeuropæiske bestand, og at vi selvfølgelig som den næste er optaget af, hvordan vi finder den her balance. Det vil sige, at her er det jo Danmarksdemokraterne, der kommer halsende efter Socialdemokraterne, og det vil jeg så bare gerne kvittere for.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter besvarelsen. Tak til ministeren for grøn trepart, og tak til hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Næste spørgsmål er til transportministeren og stilles af hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 14:56

Spm. nr. S 736 (omtrykt)

17) Til transportministeren af:

Torsten Gejl (ALT):

Mener ministeren, at det er acceptabelt, at et lægeligt kørselsforbud ikke er juridisk bindende?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:56

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Mener ministeren, at det er acceptabelt, at et lægeligt kørselsforbud ikke er juridisk bindende?

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:56

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for spørgsmålet, som jo, som jeg forstår det, udspringer af en tragisk hændelse, her senest fra Randers. I forlængelse af det har der også været stillet spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren, hvorfor jeg – hvad spørgeren, når spørgeren måske også lige hører besvarelsen der, vil kunne forstå – vil læne mig op ad den linje fra regeringens for nærværende.

Det, som indenrigs- og sundhedsministeren har oplyst Folketinget, er, at hun har bedt sit ministerium om at gå i dialog med Justitsministeriet og Transportministeriet om behov for eventuelle ændringer og tiltag på området, og at hun vil vende tilbage, når ministerierne har haft lejlighed til at drøfte problemstillingen. Så det

er det, som jeg indtil videre må læne mig op ad, netop i respekt for det arbejde, der foregår på området.

Kl. 15:00

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:57

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Lige nøjagtig takststøtte på grund af diverse handicap tror jeg ikke er en del af de her overvejelser i nærværende sag. Det kan man jo tage ind i drøftelser omkring den kollektive transport generelt, og hvordan den skal indrettes med takststrukturen osv., som vi jo netop også kigger på i et andet rum i øjeblikket. Men det tror jeg ville være uhensigtsmæssigt her, for så åbner vi i hvert fald op for en meget stor drøftelse, som der måske ikke nødvendigvis lige kan ses en afslutning på inden denne sommer.

Kl. 15:00

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren for en afsluttende bemærkning.

Kl. 15:00

Torsten Gejl (ALT):

Ministeren har ret i, at det jo er en forfærdelig sag at stille det her spørgsmål på baggrund af. Altså, det er to små børn, som en julidag sidste år blev forældreløse, da en 56-årig mand torpederede deres forældres bil på Mariagervej i Randers.

Ulykken skete, da den 56-årige mand trods gentagne gange at have fået tildelt et lægeligt kørselsforbud grundet epilepsi kørte mindst 121 km/t. ned ad Mariagervej. Først ramte han en bil på vejen, hvori et ægtepar sad. De kom ikke alvorligt til skade. I stedet for at standse op, accelererede manden og fortsatte i sin sorte BMW ned ad vejen. Her påkørte han forældreparrets bil, en Skoda. Bilen flyttede sig 91 m fra kollisionspunktet, inden den stoppede. Retten har så valgt at idømme den 56-årige mand 5 års fængsel for det dobbelte trafikdrab.

Nu har jeg selvfølgelig respekt for, at der er en proces i gang, men jeg er også sikker på, at der er rigtig mange, som er optaget af den her sag og optaget af det her med, at der kører folk med et lægeligt kørselsforbud rundt. Så nu kan jeg jo ikke afkræve præcise svar af ministeren. Det ved jeg godt. Men hvad tænker ministeren personligt over, og kunne man forestille sig, at der i de overvejelser, der er i den tværministerielle gruppe, som jo heldigvis arbejder med det her, kunne være overvejelser om at gøre det sådan, at et kørselsforbud blev retsligt i den forstand, at det gik videre til politiet og politiet vidste, at der var blevet udstedt et kørselsforbud, og at det måske kunne fungere som et klip i kørekortet, hvis man overtrådte det?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:59

Transportministeren (Thomas Danielsen):

På forhånd kan jeg jo ikke afvise nogen scenarier. Mig bekendt var det i den konkrete sag rent faktisk allerede skærpende omstændigheder, at der var udstedt det her kørselsforbud. Dermed vil det jo så kunne være en skærpende omstændighed, uagtet om det er en læge eller politiet, som udsteder det her som skærpende omstændighed. Men altså, på nærværende tidspunkt er der jo ikke noget, som jeg på forhånd vil afvise.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:59

Torsten Gejl (ALT):

Det er nemlig korrekt, at der var udstedt et lægeligt kørselsforbud her. Så det er jo på en eller anden måde vigtigt, at der er nogen, der finder ud af det, og at politiet ved det.

Nu har Epilepsiforeningen – manden var jo epileptiker – også beskæftiget sig med det her, og hvis vi udsteder sådan et forbud, kan der være mange folk, der slet ikke kan komme på arbejde. Der foreslår de en støtteordning, hvor man måske kan få refunderet noget af det, det koster at tage på arbejde med offentlig transport eller måske taxa. Kunne det være en overvejelse, der kunne indgå i de forhandlinger, der er?

Torsten Gejl (ALT):

Nogle gange rammer man jo sådan en sag midt i nogle forhandlinger, så det er svært rigtig at blive klogere. Men der er jo det her problem nogle gange, hvis folk bliver ramt af epilepsi og kørselsforbud og de så måske bor ude på landet, at de i virkeligheden slet ikke kan komme på job. Altså, de kan jo miste deres arbejde, og de kan miste deres uddannelse, fordi de slet ikke kan komme derhen, hvis de overholder deres kørselsforbud.

Er der nogen tanker omkring det, og hvordan vi hjælper de mennesker på en måde, så de er i stand til at beholde deres arbejde?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:01

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Uanset om du har epilepsi, eller om du ikke har en bil, eller om du ikke har et kørekort, skal du kunne passe et arbejde eller en uddannelse, uanset hvor du bor i Danmark. Det er ambitionen. Det kan man ikke i dag, men det bør og skal være ambitionen, og det er det også for regeringen.

Det er derfor, vi har nedsat det her ekspertudvalg, som kommer med anbefalinger både til ejerskabsstrukturer for trafikelskaber, til takststrukturer og til et idékatalog, i forhold til hvordan vi kan udbrede den kollektive transport og mobilitet endnu mere. De anbefalinger ser jeg frem til, for de skulle gerne sikre, at vi kan nå i mål med den ambition, som jeg tror og håber på er fælles for hele Folketinget.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til transportministeren, og tak til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Det næste spørgsmål er til uddannelses- og forskningsministeren og stilles af fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 15:02

Spm. nr. S 788

18) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV):

Hvordan forholder ministeren sig til, at mange studerende på og ansøgere til bacheloruddannelser, der i dag giver retskrav til en normal, 2-årig kandidatuddannelse, står til at få ændret deres retskrav med tilbagevirkende kraft til en afkortet kandidatuddannelse, og vil ministeren på den baggrund give kvote 2-ansøgere mulighed for

at ændre deres ansøgningsprioriteter, hvis retskravet ændres efter ansøgningsfristen på den uddannelse, de søger?

Kl. 15:04

Skriftlig begrundelse

Der henvises til ministerens besvarelse af UFU Alm. del 2024-25, spørgsmål 71.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 15:02

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Hvordan forholder ministeren sig til, at mange studerende og ansøgere til bacheloruddannelser, der er i dag giver retskrav til en normal 2-årig kandidatuddannelse, står til at få ændret deres retskrav med tilbagevirkende kraft til en afkortet kandidatuddannelse, og vil ministeren på den baggrund give kvote 2-ansøgere mulighed for at ændre deres ansøgningsprioriteter, hvis retskravet ændres efter ansøgningsfristen på den uddannelse, de søger?

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:02

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak for det. I dag giver en bestået akademisk bacheloruddannelse ret til optagelse på en eller flere kandidatuddannelser, som bygger ovenpå den gennemførte bacheloruddannelse. Det er væsentligt for forligspartierne bag aftalen om en reform af universitetsuddannelserne, at det fortsat skal være sådan. Derfor ændres de gældende regler ikke.

Jeg kan derfor heller ikke helt genkende billedet af, at en stor del af de studerende vil få ændret deres retskrav med tilbagevirkende kraft. Fremover bliver der flere forskellige veje til en kandidatgrad. Fra 2028 vil der være nogle, der får retskrav til optagelse på en kandidatuddannelse på 75 ECTS med retten til at vende tilbage til universitetet senere hen i karrieren, mens andre får retskrav på en kandidatuddannelse, hvor de 120 ECTS ligger samlet.

Det er i forlængelse heraf vigtigt for forligskredsen, at kommende og nuværende studerende er ordentligt informeret om deres uddannelsesmuligheder. Der er tilrettelagt en proces, som skal sikre, at de studerende så tidligt som muligt får information om reformens betydning for deres uddannelsesveje.

Forud for årets kvote 2-ansøgningsfrist den 15. marts er der offentliggjort information om det nye kandidatlandskab bl.a. på www.optagelse.dk og på UddannelsesGuiden. Samtidig er universiteterne blevet opfordret til at kommunikere om, hvordan de forventer at deres uddannelser vil blive påvirket af reformen, eksempelvis inden for hvilke uddannelsesområder de forudser ændringer. Informationen vil blive udbygget, i takt med at implementeringen af reformen skrider fremad.

De første nye kandidatuddannelser skal efter planen udbydes fra 2028. Kvote 2-ansøgere kan allerede i dag ændre deres ansøgningsprioriteter frem til fristen kvote 1, så ansøgere, som bliver klogere på deres ønsker, kan nå at ændre deres prioriteter. Og det håber jeg de benytter sig af, hvis det måtte være relevant eller ønskværdigt for dem.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg tror måske, vi er lidt uenige om, hvor godt informeret vi mener de studerende og kommende studerende er til at kunne søge ind på de her uddannelser i forhold til det uddannelseslandskab, som er ved at blive lavet nu her. Det er i hvert fald langt fra alle de unge mennesker, som jeg taler med, og som man ellers også kan læse om i pressen, der ligefrem giver udtryk for, at de finder det gennemsigtigt, altså præcis hvad det er for en kandidatuddannelse, de rent faktisk vil have retskrav på at kunne få efter deres bacheloruddannelse.

Jeg er nok også lidt i tvivl om, om ministeren måske lidt har ændret holdning, i forhold til at vi stod i salen her for nogle måneder siden i december, for der, og nu citerer jeg, sagde ministeren nemlig:

»Selvfølgelig skal de studerende, der søger ind til næste år, vide, hvad det er de søger ind til. Det synes jeg er fuldstændig rimeligt at man ved«.

Altså, dette er et helt oprigtigt spørgsmål til ministeren: Når de i dag ikke præcis ved, hvordan deres kandidatuddannelse kommer til at se ud, og om det er en 1-årig eller 2-årig kandidatuddannelse, mener ministeren så, at man oprigtigt har informeret de studerende og kommende studerende godt nok?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:06

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Altså, jeg mener præcis det, som spørgeren læser op, og som jeg går ud fra – jeg kan ikke huske det – er et korrekt citat. Jeg mener i hvert fald det, som jeg er blevet citeret for. Selvfølgelig er det vigtigt, at man, når man søger ind på en bacheloruddannelse, ved, hvad der er for nogle muligheder for kandidatuddannelse i forlængelse af den.

De regler om ansøgning, udvidet ansøgningen og udvidet retskrav, så man kan benytte muligheden for at gøre sin ansøgning om, ændrer vi ikke på. Men jeg er jo enig i, at selvfølgelig skal man gøre alt, hvad man overhovedet kan for, at de studerende er så oplyste som overhovedet muligt.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:06

Katrine Robsøe (RV):

Jeg tror måske desværre ikke, vi bliver helt enige om, hvad det så vil sige at være ordentligt informeret, for de studerende kan jo ikke på nuværende tidspunkt vide, om det er en 1-årig eller 2-årig kandidatuddannelse, de ser ind i.

Derfor har jeg måske bare lyst til at spørge ministeren, om ministeren ikke anerkender, at det kan være en afgørende faktor for, hvilken uddannelse man ender med at stå med i hånden, og hvad for nogle muligheder man kommer til at stå med, når man står med sin færdige uddannelse? Så kan ministeren have alle holdninger til, at det også er godt, men anerkender ministeren, at det kommer til at være en anden uddannelse, man står med, og at det derfor også er fair, hvis det har en indvirkning på, hvilken uddannelse man ønsker at søge ind på?

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:07

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg synes, at spørgeren taler ind i en logik, som jeg faktisk synes er faktuel forkert. For spørgeren taler ind i en logik, der handler om, at uddannelsesudbuddet i dag er sådan en statisk størrelse, at ingenting forandrer sig, og at alting er præcis, som det er. Det er jo ikke rigtigt.

Altså, allerede i dag er det jo også sådan, at nye uddannelser starter op og andre lukker. Man forandrer dem også undervejs, så sådan er det jo heller ikke i dag, altså at alting er statisk og man ved præcis, hvad indholdet er af den kandidatuddannelse, som ligger i forlængelse af, at man har bestået sin bacheloruddannelse.

Den der betonagtige måde at betragte tingene på, hvor intet må laves om, deler jeg simpelt hen ikke, og det er jo i øvrigt heller ikke sådan, det er i dag.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren for sin afsluttende bemærkning.

Kl. 15:08

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det, og tak til ministeren for en eller anden form for svar i hvert fald. De kommende studerende ser jo lige nu ind i en ansøgningsrunde med enorm usikkerhed, og hvor de ovenikøbet kommer til at blive ramt af større karakterpres og mindre adgang til su end dem, der er kommet før dem, men jeg skal simpelt hen bare forstå, om ministeren ikke anerkender, at dem, der søger ind nu, *lige nu*, vil kunne læse i de gældende studieordninger, at der er et retskrav på en 2-årig kandidatuddannelse.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren for sin afsluttende besvarelse.

Kl. 15:09

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg anerkender fuldstændig, at når man reformerer dele af samfundet og laver ting om, kommer det også med en overgang med større usikkerhed. Det anerkender jeg fuldstændig. Hvis ikke man er parat til også at tage det på sig, kan man jo aldrig lave noget om. Og så synes jeg bare, at det er en vigtig nuance til den her diskussion, at idéen om, at alting i dag er statisk og støbt i granit i forhold til det præcise indhold af den kandidatuddannelse, som ligger i forlængelse af den bacheloruddannelse, man søger ind på, jo er ikke rigtig. Det er jo ikke sådan, det er.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til uddannelses- og forskningsministeren, og tak til fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Næste spørgsmål er til ministeren for byer og landdistrikter og er stillet af hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti, der nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:09

Spm. nr. S 778

19) Til ministeren for byer og landdistrikter af:

Peter Kofod (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at man ved Øster Starup i Vejle Kommune vil anlægge store vindmøller i umiddelbar nærhed af en skov, hvor danske krigsveteraner i dag har mulighed for at opholde sig og finde ro, og mener ministeren virkelig, at man skal prioritere vindmøller over hensynet til veteraner?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 15:09

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg læser nu spørgsmålet højt.

Hvad er ministerens holdning til, at man ved Øster Starup i Vejle Kommune vil anlægge store vindmøller i umiddelbar nærhed af en skov, hvor danske krigsveteraner i dag har mulighed for at opholde sig og finde ro, og mener ministeren virkelig, at man skal prioritere vindmøller over hensynet til veteraner?

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:10

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Tusind tak for spørgsmålet. Lad mig starte med at understrege min meget store og dybe respekt for den indsats, som danske soldater yder for vores land, og i den sammenhæng også takke spørgeren for at bringe et vigtigt emne op her i Folketingssalen. Den indsats, de yder, er med til at sikre, at vi kan sove trygt om natten, at vi bor i et land, hvor der er fred og frihed. Når vi løfter blikket ud over vores landegrænser, kan vi se, at det ikke er noget, man lige for tiden skal tage for givet. Derfor skylder vi også, at vores veteraner behandles med værdighed og respekt. Det er jo også den politik, regeringen har ført i forhold til veteraner, der jo har medført en række meget store og markante forbedringer.

Det omtalte anlægsprojekt drejer sig om et lokalplansforslag, som er stillet af Vejle Kommune i tillæg til deres gældende kommuneplan. Det følger af planloven, at det er kommunerne, der varetager den fysiske planlægning inden for egen kommunegrænse, og derfor kan jeg ikke uden videre gå ind at blande mig i den konkrete sag. Jeg kan forstå, at Vejle Kommune har sendt lokalplansforslaget i høring med frist den 31. marts i år. Jeg vil gerne opfordre til, at de berørte borgere, der har holdninger til planforslaget, gør deres stemme gældende i høringsperioden, præcis som det var tiltænkt i lovgivningen.

Supplerende kan jeg sige, at jeg kan forstå, at skoven, der spørges til, bl.a. rummer et shelter, som er forbeholdt veteraner. Jeg er bekendt med, at fonden Danske Veteranhjem har oplyst Forsvarets Veterancenter om, at der kan findes alle mulige alternative placeringer for shelteret, hvis der måtte opstå en arealkonflikt. I en tid, hvor vi skal opruste vores forsvar, er det afgørende, at vores soldater ved, at vores veteraner får respekt og opbakning.

Samtidig står vi i en situation, hvor vi skal sikre forsyningen af energi i Europa, og jeg mener i øvrigt også, at det er væsentligt, at vi værner om den kommunale selvbestemmelse og vores borgernes folkestyre. Jeg forventer, at alle vores kommuner kan varetage hensynet til vores veteraner og hensynet til den grønne energi med en ordentlig balance, og det gør sig gældende for Vejle kommunes verserende lokalplansforslag.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:12

Peter Kofod (DF):

Tak for svaret. Jeg vil bide mærke i, at ministeren sagde, at man kunne finde et andet sted for veteranerne, hvis det viste sig, at der var en konflikt om arealer. Hvorfor egentlig? Hvorfor er det altid, at vedvarende energi skal vinde? Jeg synes, vi lever i en skør tid, en tid, hvor hensynet til vejret, hensynet til vindmøllerne, hensynet

til solceller trumfer alle andre hensyn til naboer, til folk, der kan lide at færdes ude på landet, og som sætter pris på vores smukke landskab, og det er et opdyrket landskab, men nu også hensynet til veteraner. Tænk, at man kan lade hensyn til vindmøller være højere end hensynet til de mennesker, som har været sendt i krig for Danmark, fordi Folketinget har besluttet, at man skulle af sted. Jeg synes, det er helt skørt.

Jeg ved selvfølgelig godt, at ministeren ikke kan knipse med fingrene og sige: Nu lukker vi lige det her, fordi Dansk Folkeparti synes, at man gør det. Det havde ellers været rart, hvis det havde været på den måde, at ministeren lige kunne sige: Nu gør vi lige det her onsdag eftermiddag, fordi DF gerne vil det. Det kan vi jo drømme om; det er jo ikke sådan, det er, men det er jo et symbol på, at der er noget, synes jeg, fuldstændig galt i vores samfund. Alt skal bare vige af hensyn til klimafanatisme. Vores land skal ødelægges af hensyn til alt muligt klimatamtam. Det synes jeg er så trist, så jeg håber egentlig bare, at ministeren igen vil understrege, at der er brug for mere sund fornuft i al den her klimaplanlægning, der skal foregå ude i vores landdistrikter, at det ikke må skubbe til alt muligt andet, og at der faktisk er noget, der er så vigtigt, at klimaet, klimahykleriet, også må vige.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:14

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):
Der er brug for sund fornuft. Det er der på alle politiske områder, hvad enten det drejer sig om arbejdsmarkedspolitik, skattepolitik eller for den sags skyld energipolitik, og der er brug for respekt og en ordentlig behandling af vores veteraner.

Jeg sagde ikke, at nogen *skulle* flyttes. Jeg noterede mig, at fonden Danske Veteranhjem har oplyst Forsvarets Veterancenter om, at der kan findes alternative placeringer, hvis der måtte opstå en arealkonflikt. Det er et lokalplansforslag udarbejdet af Vejle Kommune, som lige nu er i høring, og alle har mulighed for at bidrage til den høring og jo i særdeleshed de berørte borgere, og jeg håber, at man vil bruge den demokratiske ret.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:14

Peter Kofod (DF):

Jeg synes, det er alt for nemt at sætte vindmøller op, altså kæmpe, kæmpe kolosser. Man kan se dem over mange, mange kilometer i landskabet. Der er steder i Danmark – det ved ministeren alt om – hvor man dårligt nok kan få lov til at opsætte en bæk ude ved stranden, for så kommer det i konflikt med den måde, vi vil beskytte vores kyster på. Men hvis det handler om de her megahøje vindmøller, hvis det for så vidt handler om kæmpestore marker, der skal plastres til med solcelleanlæg, så er det, som om det bare sker, fordi det taler ind i en eller anden underliggende tendens i tiden om klima, »fordi klima«. Kan vi dog ikke få gjort noget ved de her hæslege ting?

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:15

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Vi har jo netop sidste år indgået en aftale bl.a. med spørgerens parti, hvor vi sådan set indfører noget mere sund fornuft i planloven, hvor vi giver noget mere lokal frihed og noget mere lokalt ansvar i forhold til at få lov til at udvikle på erhverv, udvikle på bosætning og udvikle på turisme, så vi oplever færre af de der skøre sager, hvor man får et afslag på et projekt, som alle i lokalområdet gerne vil have.

Vindmøller bliver ikke besluttet opsat herinde fra Christiansborg; det gør de lokalt. I det her tilfælde er der også tale om et lokalplansforslag fra Vejle Kommune, og som jeg sagde før, er der en høring lige nu, hvor alle høringsberettigede jo så har mulighed for at give input til den beslutning lokalt.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren til den afsluttende bemærkning.

Kl. 15:16

Peter Kofod (DF):

Jamen jeg har heller ikke noget imod, at vi gør det nemmere at opsætte en havebænk. Det er jo også derfor, vi er en del af den aftale og synes, det er godt. Men det skal bare ikke omfatte alle mulige kæmpevindmøller.

Jeg ved godt, at nu er der så en eller anden høring, og så kan man som borger sige, at det her er en dårlig idé. Men jeg har jo også kunnet læse aviser og se, at i det lokale byråd er det Dansk Folkeparti, der er imod, og så tror jeg, der var én på falderebet, der lige besluttede sig for, at det måske var meget klogt at være enig med Dansk Folkeparti i den her sag, og resten synes jo så åbenbart, at det er en festlig sag. Og så ved vi jo godt, hvordan sådan noget typisk ender, og det er jo superærgerligt.

Så lad os gøre det sværere at ødelægge vores landskab med de her ting, og lad os passe bedre på de mennesker, der bruger vores landskab.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren til en afsluttende besvarelse.

Kl. 15:16

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Vi skal passe godt på de mennesker, som passer godt på os. Derfor har den her regering også taget historiske skridt for at forbedre forholdene for veteraner, fordi det er en af de absolutte topprioriteter, når det handler om forsvarspolitik.

Så synes jeg, det grundlæggende er en god idé, at det er kommunerne, der laver lokalplanerne. Jeg tror på et decentralt Danmark, hvor så mange beslutninger som muligt skal træffes så tæt på borgerne som overhovedet muligt, og jeg synes, det er godt, at vi har en lovgivning, der sikrer, at når man laver et lokalplansforslag, er der også en høring, hvor man rent faktisk hører dem, der bliver berørt af det. Jeg synes, det er en god måde, vores lovgivning er skruet sammen på, og det er også det, der er processen her.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til ministeren for byer og landdistrikter, og tak til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 15:20

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om udbygning af Fynske Motorvej syd om Odense. (Godkendelse af den nye miljøkonsekvensvurdering af projektet og opdatering af lovens bestemmelser).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 26.02.2025).

Kl. 15:17

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, der får ordet, er hr. Thomas Jensen Socialdemokratiet.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak, formand. Det er en rigtig, rigtig god dag for Odense, for Fyn og for alle, der kører på E20 syd om Odense. Med dette lovforslag opdaterer vi nemlig anlægsloven for motorvejen syd om Odense, så den trængsel, som hver dag opstår på den tosporede motorvejsstrækning, i fremtiden vil blive afløst af en mere glidende og sikker trafik på tre spor i begge retninger. Det skulle gerne sikre et meget bedre flow og fremkommelighed på motorvejen.

Forhistorien er, at der i 2013 blev vedtaget en anlægslov om udbygning af fynske motorveje, men udbygningen af motorvejene er dog ikke foretaget, da der ikke var afsat midler til at gennemføre udbygningen i forbindelse med vedtagelsen af anlægsloven tilbage i 2013. Det rådede vi bod på med den politiske »Aftale om Infrastrukturplan 2035«. Der afsatte vi nemlig penge til at foretage udbygningen af motorvejsstrækningen.

Siden 2013 er den oprindelige miljøkonsekvensvurdering blevet forældet, og lovforslaget, vi nu behandler, vil således udgøre miljøgodkendelsen i form af Vejdirektoratets miljøkonsekvensvurdering. Siden 2013 er der også sket en udvidelse af indholdet i de nyere anlægslove, vi har vedtaget her i Folketinget, og det opdateres den her anlægslov selvfølgelig også med, så bl.a. regulering af ledningsarbejde og regulering af støjisoleringsordning er tilføjet.

Så ved vi jo alle sammen, at der sker rigtig, rigtig meget med vores klima i de her år, og derfor vil den her motorvej blive anlagt med et opdateret afvandingssystem, der er tilpasset de stigende klimatiske udfordringer og forhold, som vi oplever. I forhold til hastigheden vil den nuværende hastighedsgrænse på 110 km/t. blive opretholdt, og den bliver også opretholdt til et par kilometer vest for Odense. Og så i forhold til støj kommer der både længere og højere støjskærme, end der var forudsat i det oprindelige projekt. Det betyder, at lidt færre boliger vil være støjbelastede efter udbygningen end før. Vejdirektoratets støjmodelberegninger viser, at antallet af støjbelastede boliger vil blive reduceret fra ca. 4.300 til omkring 3.000 ved gennemførelsen af projektet.

Afsluttende vil jeg sige, at det er en glædelig dag. At vi nu får vedtaget en opdateret anlægslov for udbygningen af E20 syd om Odense, vil komme mange lokale såvel som pendlere til stor gavn i dagligdagen, anlæggelsen kan starte næste år, og den vil forhåbentlig stå færdig i 2030. Socialdemokratiet støtter naturligvis forslaget.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak, og der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Næste ordfører er hr. Peter Juel-Jensen, Venstre. Velkommen.

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Med dette lovforslag ændrer vi det oprindelige lovforslag fra 2013 om udbygningen af Fynske Motorvej syd om Odense. Tilbage i 2013 ville man gerne have det helt store samlede projekt, men man fandt desværre ikke den nødvendige økonomi. Den blev heldigvis tilvejebragt med infrastrukturaftalen for 2035. Derfor får det her lovforslag endnu en tur, ligesom vi også behandler Vejdirektoratets nye miljøkonsekvensvurdering, da den oprindelige vurdering også er blevet forældet.

Det er en rigtig god dag for Fyn. Ud over at det her er et godt forslag, som man ikke tidligere kunne finde økonomien til, så får vi også trukket nogle flere ud af det – undskyld udtrykket – støjhelve, som det er at bo ved siden af en motorvej. Der er lagt mange gode kræfter i det her, og jeg ser frem til, at vi vedtager det i dag, således at man kan komme videre med både at få lavet de nødvendige spor, men også med at sikre miljøet med ekstra tiltag og sikre, at man får en bedre støjdæmpning, hvis man bor relativt tæt på motorvejen.

Venstre støtter forslaget.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak, og der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Peter Juel-Jensen, Venstre. Næste ordfører er hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne – ordføreren er ikke til stede. Så er næste ordfører hr. Mads Olsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Mads Olsen (SF):

Tak for ordet. I dag behandler vi et lovforslag om udbygning af Fynske Motorvej. Det er en del af »Infrastrukturplan 2035«, som vi i SF er en del af forliget om. Derfor kommer vi også til at stemme for lovforslaget, da SF selvfølgelig er et forligsparti, som respekterer forliget.

I SF går vi også meget op i at reducere støjbelastningen, da vi ved, at det kan have store konsekvenser for det enkelte menneske. Her vil jeg gerne fremhæve, ligesom andre ordførere for mig har gjort, at motorvejen reducerer antallet af støjbelastede boliger fra 4.300 til lidt over 3.000. Man etablerer 5,4 km ny støjskærm og bruger 270 mio. kr. på det, altså cirka en femtedel af anlægsbudgettet.

I SF vil vi fortsat kæmpe for, at færre skal leve med støj fremadrettet, og det her er et skridt i den rigtige retning. Men det slutter ikke her for os. Vi vil nemlig fortsat kæmpe for en bedre udnyttelse af vejene, bedre kollektiv transport og flere penge til støjafskærmning.

Jeg skulle hilse fra Alternativet, som ikke stemmer for, men det gør vi som sagt i SF. Tak for ordet.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak, og der er ingen korte bemærkninger. Så tak til hr. Mads Olsen, SF. Næste ordfører er hr. Jens Meilvang, Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Jens Meilvang (LA):

Tak til formanden. Som ordførerne før mig har oplyst, handler forslaget her om ændring af lov om udbygning af Fynske Motorvej syd om Odense, godkendelse af miljøkonsekvensvurderingen af projektet og opdatering af lovens bestemmelser. Som det også er blevet nævnt, er det jo en lov, der allerede blev vedtaget i 2013, men hvor

man først fandt finansiering til at lave den her udbygning af Fynske Motorvej i »Infrastrukturplan 2035«, og som det også er nævnt, går vi i gang med det allerede i år. Det er et projekt til omkring 1,1 mia. kr.

Vi i Liberal Alliance støtter altid fremkommelighed for danskerne, og derfor synes vi, at det her er rigtig godt. Jeg kender personligt selv til området dernede, da jeg tit passerer Fyn, og jeg synes, at det her er ikke bare bliver godt for fynboerne, men også godt for alle os andre, der bor på tværs af landet. Så det er et rigtig godt projekt, og det støtter Liberal Alliance.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Meilvang, Liberal Alliance. Den næste ordfører er hr. Peter Have, Moderaterne. Velkommen.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Peter Have (M):

Tak formand. Med det lovforslag, vi behandler i dag, sikrer vi den nødvendige godkendelse af den nye miljøkonsekvensvurdering og opdateringen af lovens bestemmelser, så projektet kan realiseres. Udbygning af den Fynske Motorvej syd om Odense har været på tegnebrættet i lang tid. Allerede i 2013 blev der vedtaget en anlægslov, men uden den nødvendige finansiering kunne arbejdet ikke gå i gang.

Med infrastrukturplanen 2035 er finansieringen kommet på plads, og vi kan tage det næste skridt mod en mere moderne og velfungerende motorvejsstrækning. Samtidig er det også positivt, at lovforslaget indeholder tiltag til at begrænse generne for de nærmeste beboere og naboer, og en støjisolering og en bedre støjafskærmning vil reducere belastningen for dem, der bor tæt på motorvejen, og det er et hensyn, vi i Moderaterne naturligvis bakker op om. Vi er også opmærksomme på de høringssvar, der er kommet, bl.a. med bekymringerne om naturpåvirkningerne og friluftslivet, og derfor er det positivt, at man sikrer etablering af erstatningsnatur, og at de berørte kommuner inddrages i placeringen af disse områder.

Moderaterne støtter forslaget, og jeg skal hilse fra Danmarksdemokraterne og sige, at de også støtter det.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Peter Have, Moderaterne. Den næste ordfører er fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

»Sikke en dejlig dag det er i dag ...«. Nej, skal jeg spare jer for mere sang fra talerstolen, men det er fantastisk at være fynskvalgt og stå som transportordfører og holde talen for udbygningen af den Fynske Motorvej syd om Odense. Vi skal helt tilbage til 2013, dengang anlægsloven blev vedtaget i Folketinget, og nu står vi her endelig, og det er historisk, og det er fantastisk. Jeg er selv fra Nørre Aaby, og inden jeg blev valgt til Folketinget, boede jeg i Odense og arbejdede jeg i Fredericia, og jeg husker motorvejen som et sandt mareridt med masser af kødannelser og masser af uheld, og det var ofte sådan, at jeg tog landevejen i stedet. For så kom man hurtigere frem, og den del af motorvejen fik vi jo heldigvis udvidet for nogle år tilbage.

I en ny analyse fra sidste år har Vejdirektoratet opgjort trængslen, og der skal vi altså tilbage til 2022, som viser, at danskerne spilder, og hold lige engang fast, 350.000 timer om dagen på at holde i kø, og det svarer til et samfundsøkonomisk tab på, og hold lige

endnu en gang fast, 31 mia. kr., og det er jo lige præcis derfor, vi udbygger vores motorveje, altså af hensyn til vores land, af hensyn til vores virksomheder og også af hensyn til vores familier. For helt overordnet skaber vi jo en bedre sammenhæng og en bedre mobilitet for vores land, vi skaber bedre vilkår for vores virksomheder, som i dag spilder tid på, hvilket gør det dyrere, at transportere både varer og serviceydelser, og så hjælper vi også familierne. For hvem har ikke prøvet at holde i kø og bare se tiden gå og gå, mens man håber på, at forsinkelsen ikke bliver så stor, at man ikke når at hente sine børn til tiden?

I dag kan vi se de gode resultater af tidligere beslutninger. For vi har jo som sagt fået udbygget motorvejen vest for Odense og frem mod Middelfart, og med den beslutning, som vi træffer her i dag, og som er historisk, så kan vi altså nu få udbygget motorvejen syd om Odense og spare ikke bare fynboerne for at holde i kø, men også alle andre, som kører på tværs af Danmark.

Så skal jeg spare jer for en sang her til sidst, men sikke en dejlig dag det er i dag!

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti, og tak for den stump af sangen, vi trods alt fik.

Enhedslistens ordfører er her ikke, og den næste ordfører, jeg ser, er hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 15:28

(Ordfører)

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. Jeg så, at de ikke var til stede, så jeg tænkte lige, at jeg ville springe over.

Motorvejen fra Fyn er jo en af de vigtigste transportområder, den binder øst og vest sammen, og den har jo i årevis været plaget af trængsel og kødannelser, og det koster jo ikke bare tid, men det koster også vækst og arbejdspladser. Så en opgradering fra fire spor til seks spor er jo selvfølgelig helt nødvendigt.

Så vi stemmer i Dansk Folkeparti i hvert fald for det. For det skal være så hurtigt som muligt at komme fra A til B.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Nick Zimmermann, Dansk Folkeparti. Så ser jeg faktisk ikke flere ordførere i salen, der ønsker ordet, og derfor giver jeg nu ordet til transportministeren. Velkommen.

Kl. 15:29

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for det, formand, og tak til salen for den store opbakning til ændringsforslaget om at udbygge den Fynske Motorvej syd om Odense. Forslaget sikrer jo, at vi omsider kan få udvidet den Fynske Motorvej syd om Odense, hvilket jeg glæder mig over, og hvilket jeg også glæder mig over at der er enighed i salen om at glæde sig over med undtagelse af Alternativet. Derfor kan jeg jo konstatere, at der er sagt mange pæne ord omkring sagen, som jeg ikke ønsker at tilføje, ud over at der er aspekter, især når vi taler om støj- og miljøforhold, som bliver forbedret i forhold til den oprindelige plan fra 2013.

Så derfor er det med den nyeste teknologi og viden, der er taget i brug, hvilket er godt for både miljøet, og at der er reduceret støj for boliger, og at vi så sikrer den øgede fremkommelighed. Så vi glæder os til, at spaden i nær fremtid går i jorden.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Revision af forsøgsordninger for selvkørende motorkøretøjer og selvkørende enheder og obligatorisk digital selvbetjening ved indberetning af sikkerhedsrådgivere).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 26.02.2025).

Kl. 15:30

selvkørende enheder. Det vil afhænge af det konkrete forsøg, den konkrete enhed og de konkrete omgivelser, hvor stor en enhed det færdselssikkerhedsmæssigt kan godkendes, at man kører med.

For det tredje får kommunerne mulighed for at udpege områder som testzoner, hvor der kan gennemføres test af selvkørende enheder, der har brug for at blive afprøvet og eventuelt videreudviklet. Der vil fortsat være tale om en forsøgsordning, hvor man skal have tilladelse for at køre, og der vil fortsat være et afgørende hensyn til færdselssikkerheden baseret på en konkret vurdering af de enkelte forsøg.

Også den del kan Socialdemokratiet selvfølgelig støtte, så afsluttende vil jeg sige, at med den her opdatering af forsøgsordningerne håber vi at der vil blive søsat flere forsøg her i Danmark. Det er vigtigt, for at den nyeste forskning og udvikling kan blive afprøvet i forsøg, så det forhåbentlig kan udvikle sig til nogle nye erhvervsventyr til gavn for vores økonomi, vores borgere og virksomheder i fremtiden. Så alt i alt er det en rigtig god tilpasning af forsøgsordningerne.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Den næste ordfører er hr. Peter Juel-Jensen, Venstre. Velkommen.

Kl. 15:34

Forhandling

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det. Lovforslaget har til formål at revidere forsøgsordningerne for selvkørende motorkøretøjer og selvkørende enheder på baggrund af en omfattende evaluering udarbejdet af Færdselsstyrelsen og Vejdirektoratet. Det er selvfølgelig sket i samarbejde med kommuner og relevante aktører i brancherne.

Vi har brug for muligheder. Vi har brug for at følge med i den teknologiske udvikling, da den rette teknologi skal være med til at afhjælpe nogle af de problemstillinger, som vi står over for. Når man sidder på tilhørrækkerne og lytter til debatterne både om det her punkt, men også det forrige punkt, må man undre sig over den store enighed, og jeg glæder mig faktisk over, at meldingen fra ordførerne er så samstemmende, for det tyder på, at når det kommer til at sikre, at vi kan binde landet sammen trafikalt, men også sikre, at hele landet bliver tilgængeligt, er der rigtig stor enighed på Christiansborg. Det tyder også på, at ministeren forstår at læse politikken rigtigt og fremsætte de rigtige forslag, så der skal selvfølgelig også lyde en ros til ministeren.

Ud over at sikre ovennævnte giver vi også mulighed for, at ministeren kan fastsætte regler, der gerne skulle sikre en hurtigere og mere enkel adgang til dem, der vil prøve kræfter med den nye teknologi inden for nogle helt særlige rammer.

Alt i alt er det et rigtig godt forslag, der peger fremad. Venstre støtter forslaget.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Peter Juel-Jensen fra Venstre. Den næste ordfører er hr. Mads Olsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Mads Olsen (SF):

Tak for ordet, formand. Selvkørende teknologi er en vigtig del af fremtidens transport. Den kan potentielt øge sikkerheden, effektivisere vores transportsystem og bidrage til en grønnere omstilling.

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak, formand. Vi har i dag to gældende forsøgsordninger for såvel selvkørende motorkøretøjer som selvkørende enheder. Begge forsøgsordninger har været gældende et par år, men de er næsten ikke blevet brugt, og derfor har lovforslaget til formål at revidere forsøgsordningerne på baggrund af evalueringer udarbejdet af Færdselsstyrelsen og Vejdirektoratet, som bl.a. bygger på tilbagemeldinger fra kommuner og forskellige aktører.

I forhold til de selvkørende motorkøretøjer er der otte anbefalinger fra Færdselsstyrelsen og Vejdirektoratets evaluering, der bliver konkretiseret her. Her anbefales det, at den politiske involvering i godkendelsesprocessen reduceres, og det er jo rent faktisk Transportudvalgets indflydelse, der bliver reduceret; at godkendelser gives uden en særskilt udstedelse af bekendtgørelser for de enkelte forsøg; og at der gives mulighed for en mere lempelig proces for tilladelse til forsøg, der gennemføres med en sikkerhedsschauffør, samt til forsøg, hvor der anvendes FN- eller EU-typegodkendte køretøjer.

Lovforslaget har således til formål at gøre processerne mere enkle i forbindelse med ansøgningen om forsøg med selvkørende motorkøretøjer i Danmark, når dette kan ske færdselssikkerhedsmæssigt forsvarligt, samt at give mulighed for, at der kan laves forsøg med selvkørende motorkøretøjer i større områder end i dag. Den del støtter Socialdemokratiet selvfølgelig.

Så er der den del af lovforslaget, der handler om selvkørende enheder. Der er det sådan, at forsøgsordningen for selvkørende enheder med lovforslaget ændres på tre hovedpunkter. For det første vil det fremover være muligt efter en konkret vurdering at køre med selvkørende enheder på steder med almindelig færdsel og ikke kun på steder med begrænset færdsel, som det er tilfældet i dag.

For det andet vil det fremover være sådan, at der ikke vil være en på forhånd angivet begrænsning i vægt og dimensioner for de

Derfor er det positivt, at vi i dag behandler et forslag, der reviderer forsøgsordningerne for selvkørende motorkøretøjer og enheder.

I SF ser vi generelt positivt på initiativer, der fremmer innovation og digitalisering, så længe det sker under forsvarlige rammer, og vi er glade for, at lovforslaget netop bygger på evalueringer fra relevante myndigheder og aktører, herunder kommuner og branchen selv. Det er vigtigt, at vi sikrer en balanceret udvikling, hvor teknologien understøtter vores samfund uden at gå på kompromis med færdselssikkerheden.

Lovforslaget har, som andre ordførere har nævnt, flere gode elementer. Blandt andet vil en strømlining af ansøgningsprocessen gøre det lettere at gennemføre forsøg med selvkørende motorkøretøjer, og de nye muligheder for testzoner vil skabe en mere fleksibel udviklingsramme for selvkørende enheder. Samtidig kan en digitalisering af indberetningen af sikkerhedsrådgivere bidrage til en mere ensartet og effektiv proces. Men som det også fremgår af nogle af høringssvarene, er der jo nogle udfordringer, vi skal tage alvorligt. Der udtrykkes bekymring for, om de selvkørende enheder kan føre til øget trafik og trængsel i byerne, hvilket potentielt kan gå ud over cyklister og fodgængere.

Det er vigtigt, at vi holder øje med, hvordan det udvikler sig i praksis, men samtidig må vi sikre, at behandlingen af ansøgninger sker hurtigt og effektivt, så innovationen ikke kvæles i unødvendigt bureaukrati. For det er som sagt en teknologi, der på længere sigt kan skabe mere trafikssikkerhed for netop cyklister og fodgængere.

Vi vil i SF følge implementeringen af loven tæt og sikre, at der løbende evalueres på færdselssikkerheden og de praktiske erfaringer med de nye forsøgsordninger. Teknologien kan give os mange fordele, men det skal ske på en ansvarlig måde.

Derfor støtter SF lovforslaget og ser frem til at følge udviklingen. Jeg skal hilse fra Alternativet, der også støtter lovforslaget.

Tak for ordet.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Mads Olsen, SF. Næste ordfører er hr. Jens Meilvang, Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Jens Meilvang (LA):

Mange tak, formand. Som det allerede er blevet nævnt, handler forslaget her, forslag til lov om ændring af færdselsloven, om revision af forsøgsordninger for selvkørende motorkøretøjer og selvkørende enheder og obligatorisk digital selvbetjening ved indberetning af sikkerhedsrådgivere. Der vil med lovforslaget her blive gennemført en strømlinet ansøgningsproces vedrørende forsøg med selvkørende motorkøretøjer med det formål at gøre det mere enkelt at få tilladelse til at lave sådan et forsøg. Med forslaget ændres forsøgsordningen også for selvkørende enheder på tre hovedpunkter. Det vil fremover være muligt at køre med selvkørende enheder på steder med almindelig færdsel, og der vil fremover ikke på forhånd være angivet begrænsninger af vægt og dimensioner af selvkørende enheder. Derudover får kommunerne mulighed for at udpege områder som testzoner, hvor der kan gennemføres test af selvkørende enheder.

Jeg synes, det er et rigtig godt forslag, det her, og det støtter vi selvfølgelig op om i Liberal Alliance. Nogle gange kan jeg godt være lidt i tvivl om, om det her faktisk er nok. Jeg synes, at når man kommer rundt i udlandet, ser man mange steder, at man er længere fremme, end vi er i Danmark. For vi er jo sådan set alle sammen enige om, at det her er fremtiden, og det er en vej, vi bevæger os henimod. Vi støtter selvfølgelig, at vi kommer lidt tættere på, men jeg kunne egentlig godt tænke mig, at vi måske i udvalget eller bare sådan her bagefter tog diskussionen om, hvorvidt vi kunne

gøre endnu mere for at fremme den her proces hen mod fremtidens transportmuligheder. Det var det.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Meilvang, Liberal Alliance. Den næste ordfører er hr. Peter Have, Moderaterne.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Peter Have (M):

Tusind tak, hr. formand. Selvkørende teknologi er en del af fremtidens transport, og med dette lovforslag tager vi et vigtigt skridt mod at sikre en mere smidig og fleksibel forsøgsordning for både selvkørende motorkøretøjer og selvkørende enheder. Forsøgsordningen har eksisteret i flere år, men har i praksis været begrænset anvendt.

Med dette lovforslag gør vi det lettere for virksomheder, kommuner og myndigheder at teste og udvikle ny teknologi inden for klare sikre rammer. For selvkørende motorkøretøjer betyder det, at ansøgningsprocessen bliver mere enkel og mere forudsigelig. Det bliver muligt at få tilladelse til forsøg uden at skulle forelægge hver enkelt ansøgning for Folketingets Transportudvalg, og uden at der skal udstedes en særskilt bekendtgørelse. Det giver større fleksibilitet, reducerer sagsbehandlingstiden og gør det nemmere at tilpasse forsøget undervejs. Samtidig fastholdes de nødvendige sikkerhedsvurderinger, så vi sikrer, at forsøgene sker under forsvarlige forhold.

Når det gælder selvkørende enheder eller mobile robotter, åbner vi nu for en mere tidssvarende tilgang. Fremover bliver muligt at teste dem i områder med almindelig færdsel, og vi fjerner de nuværende begrænsninger i vægt og dimensioner. Det betyder, at vi kan få bedre testmuligheder for teknologi, der potentielt kan bidrage til et bedre bymiljø, mindre forurening og mere effektiv drift af f.eks. offentlige servicefunktioner. Kommunerne får desuden mulighed for at udpege personer til forsøg, hvilket gør det lettere at afprøve og udvikle teknologien lokalt.

Endelig indeholder lovforslaget en ændring, der indfører obligatorisk digital selvbetjening ved indberetning af sikkerhedsrådgivere for vejtransport af farligt gods. Det er en naturlig modernisering, og det gør processen mere effektiv og ensartet. Vi har dog noteret os bekymringerne fra erhvervslivet om den digitale løsning, og vi mener, det er vigtigt, at implementeringen sker med øje for brugervenlighed og sikkerhed.

Samlet set er dette et lovforslag, der fremmer innovation, reducerer bureaukrati og kan være med til at sikre, at Danmark kan være i front inden for transport teknologi. Samtidig opretholder vi de nødvendige sikkerhedshensyn og skaber bedre rammer for fremtidens transportløsninger. Moderaterne bakker op om forslaget, og jeg skulle hilse fra Danmarksdemokraterne og sige, at de gør det samme. Tak for ordet.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Peter Have, Moderaterne. Den næste ordfører er fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti. Velkommen.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Lovforslaget justerer rammerne for forsøg med selvkørende køretøjer og enheder, herunder også ændringer i ansøgningsprocedurer og krav til sikkerhedsvurderinger. Lovforslaget ændrer den nuværende ordning på en række områder.

Lovforslaget justerer eksempelvis rammerne for forsøg med selvkørende enheder og køretøjer, herunder ændringer i ansøgningspro-

cedurer og krav til sikkerhedsvurderinger, således at man altså fortsat har de selvkørende enheder under forsvarlige forhold. Det er jo selvfølgelig vigtigt. Ansøgninger om tilladelse til forsøgene skal altså ikke længere indsendes til et særligt udvalg i Folketinget, men indsendes til transportministeren med en detaljeret beskrivelse af forsøgene. På den måde er der jo en række afbureaukratiseringer, hvor man simpelt hen gør de her ordninger mere smidige og nemmere, men uden at gå på kompromis med sikkerheden. Det er jo det, som flere ordførere heroppefra har påpeget er rigtig væsentligt.

Så de selvkørende enheder bliver fremtiden, og lovgivningen skal selvfølgelig følge med. Derfor er det her lovforslag også et godt skridt i den rigtige retning.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Den næste ordfører, jeg ser i salen, er hr. Nick Zimmermann, Dansk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. Man kan jo sige, at mens udviklingen buldrer af sted i USA, står EU i tomgang. Mens andre lande for alvor tester og implementerer selvkørende teknologi på vejene, har vi herhjemme været begrænset af bureaukrati og rigide regler. Der skal Danmark og EU selvfølgelig ikke sakke bagud; vi skal jo med på den her rejse. Så det er jo sund fornuft. Og hvis vi vil sikre, at Danmark og Europa er med i kapløbet om fremtidens transport, er vi nødt til at handle. Vi kan ikke fortsætte med at binde os selv på hænder og fødder, mens andre stormer fremad. Så vi skal selvfølgelig stadig væk sikre, at udviklingen sker ansvarligt. Sikkerhed og privatliv må ikke ofres i jagten på en ny teknologi. Så Dansk Folkeparti kommer til at stemme for det her forslag. Tak.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Nick Zimmermann, Dansk Folkeparti. Da jeg ikke ser flere ordførere i salen, er den næste, der får ordet, transportministeren. Velkommen.

Kl. 15:44

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Tak for det, og tak for behandlingen af L 146 af Tinget. Jeg står naturligvis til rådighed for eventuelle spørgsmål og vil også bistå under udvalgsbehandlingen om nødvendigt. Jeg glæder mig over, at der er fuld opbakning hele vejen rundt i salen til lovforslaget.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:44

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 13. marts 2025, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:45).